

PROGRAM INTEGRISANOG RAZVOJA KORIDORA
SAVE I DRINE (SDIP)

Akcioni plan raseljavanja
(RAP)

Potprojekat Novi Pazar – Regulacija reke Trnavice

Republika Srbija
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
Direkcija za vode
Jedinica za upravljanje projektom (PIU)

*Nacrt za javnu raspravu
Oktobar 2023.*

SKRAĆENICE

CSPI	Centralna služba za povratne informacije
Direkcija za Vode	Direkcija za vode
ESS	Ekološke mere i društveni standardi Svetske banke
ESS5	ESS koji se tiču eksproprijacije, ograničenja vezana za korišćenje zemljišta i nevoljnog raseljavanja
KE	Korisnik eksproprijacije
KO	Katastarska opština
LO	Lokalne opštine
LOŽ	Lokalni odsek za žalbe
LPP	Raniji sopstvenik
MF	Ministarstvo finansija Republike Srbije
MPŠV	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije
PIU	Jedinica za upravljanje projektom
POR	Pravni okvir raseljavanja
RAP	Akcioni plan raseljavanja (ovaj dokument)
RS	Republika Srbija
RSD	Srpska valuta – srpski dinar
SB	Svetska banka
SDIP	Program integrisanog razvoja koridora Save i Drine (ovaj Projekat)
SRŽ	Služba za rešavanje žalbi
USS	Ustavni sud Srbije
ŽM	Žalbeni mehanizam

SPISAK DEFINICIJA / REČNIK

Eksproprijacija	Odnosi se na oduzimanje ili ograničavanje vlasničkih prava na imovinu uz naknadu koja nije niža od tržišne vrednosti imovine putem eminentne nadležnosti Vlade, definisane Zakonom o eksproprijaciji.
Ispunjavanje uslova	U kontekstu ovog RAP-a, pravo na naknadu za gubitke definisane RAP-om.
Datum preseka	Datum definisan ovim RAP-om. Ukoliko lice boravi na projektnom području i nakon Datuma preseka, ono neće moći da ispuni uslove za naknadu i/ili pomoć pri raseljavanju. Pored toga, sve nepokretnosti (kao što su sagrađeni objekti, usevi, zasadi voća i šumske površine) uspostavljene nakon Datuma preseka neće biti predmet naknade. Datum prijema pisanog predloga o eksproprijaciji biće određen kao datum preseka. Pismena potvrda biće dostavljena zajedno s predlogom. Nikakva ulaganja nakon Datuma preseka neće biti predmet naknade, osim kada se može dokazati da su ove intervencije nakon Datuma preseka bile neophodne radi održanja sredstava za život lica pod uticajem projekta u periodu između Datuma preseka i raseljavanja. Cilj Datuma preseka predstavljen je tokom ankete.
Lice pogođeno projektom (raniji sopstvenik/korisnik)	Raniji sopstvenik je svako lice koje je, kao posledica sprovođenja (pot)projekta, pogođeno uticajima proisteklim iz eksproprijacije, raseljenja ili ograničenja vezana za pristup zemljištu ili nepokretnostima.
Manji uticaji eksproprijacije	Da bi se uticaji eksproprijacije kategorizovali kao manji, neophodno je da budu ispunjeni svi navedeni uslovi: (a) svaki od ranijih sopstvenika gubi manje od 10 odsto svog zemljišta, nezavisno od ukupnog broja ranijih sopstvenika, (b) preostali deo tog zemljišta je ekonomski održiv; i (c) nije neophodno fizičko preseljenje.
Nevoljno raseljavanje	Odnosi se na uticaje raseljavanja u vezi s projektom kada pogođeno lice nema mogućnost da odbije eksproprijacija ili ograničenja vezana za korišćenje zemljišta, fizičko preseljenje (premeštanje, gubitak stambenog zemljišta ili gubitak skloništa), ekonomsko preseljenje (gubitak zemljišta, nepokretnosti ili pristupa nepokretnostima, koje dovodi do gubitka izvora prihoda ili drugih sredstava za život), ili oba.
Ograničenja vezana za korišćenje zemljišta	Odnose se na ograničenja ili zabrane korišćenja poljoprivrednog, stambenog, komercijalnog ili drugog zemljišta koja se neposredno uvode i stupaju na snagu kao deo projekta. Mogu da obuhvataju i ograničenja vezana za pristup zakonski definisanim parkovima ili zaštićenim područjima, ograničenja vezana za pristup drugim zajedničkim imovinskim resursima i ograničenja vezana za korišćenje zemljišta u okviru komunalnih delatnosti ili sigurnosnih zona.

Eksproprijacija	Odnosi se na sve postupke sticanja zemljišta za potrebe projekta, koji obuhvataju direktnu kupovinu, eksproprijaciju imovine i otkup prava pristupa, kao što su pravo služnosti ili korišćenja puta. Eksproprijacija takođe može da obuhvata: (a) otkup nenaseljenog ili nekorišćenog zemljišta, bez obzira na to da li se zemljoposjednik oslanja na to zemljište u pogledu prihoda ili sredstava za život; (b) vraćanje u posed javnog zemljišta koje koriste ili na kome borave pojedinci ili domaćinstva; i (c) uticaje projekta koji dovode do potapanja zemljišta ili ga na drugi način učine neupotrebljivim i nepristupačnim. „Zemljište“ podrazumeva sve što raste na zemljištu ili je za njega trajno vezano, kao što su usevi, građevine i druge stvari, te pripadajuća vodna tela.
Polaganje prava	Naknada i drugi oblici pomoći koje lica pogođena uticajima nevoljnog eksproprijacije imaju pravo da dobiju u skladu sa ovim RAP-om prema definisanoj kategoriji ispunjavanja uslova.
Okvirni plan raseljavanja (OPR) SDIP-a	OPR za SDIP je dokument koji se odnosi na sve komponente Projekta, izrađen, usvojen, stavljen na uvid javnosti i javnu raspravu u decembru 2019. godine, a u kojim se pojašnjavaju principi raseljavanja i organizacioni aranžmani te definišu kriterijumi koji će se primenjivati u potonjim potprojektima tokom implementacije projekta. Dokument sadrži jasne definicije uslova pod kojima će se raseljavanje (za specifičan projekat, deo programa ili unutar političke instance poput države ili pokrajine) planirati i implementirati. Definiše koncepte kao što su polaganje prava, principi naknade, postupaci žalbe i druge pravne procedure. Donosi se za projekte s potprojektima ili višestrukim delovima koji ne mogu da budu definisani pre odobrenja projekta.
Izvori prihoda	Odnose se na čitav raspon sredstava koja pojedinci, porodice i zajednice koriste kako bi zaradili za život, kao što su prihodi od plate, poljoprivrede, ribolova, lova, drugi prihodi zasnovani na prirodnim izvorima, sitnoj trgovini i razmeni.

Troškovi zamene	Troškovi zamene definišu se kao metod vrednovanja koji dovodi do naknade primerene zameni nepokretnosti, uz neophodne troškove transakcije u vezi sa zamenom imovine. Tamo gde su tržišta funkcionalna, troškovi zamene predstavljaju tržišnu vrednost utvrđenu nezavisnom i kompetentnom procenom vrednosti nepokretnosti, uz troškove transakcije. Tamo gde tržišta nisu funkcionalna, troškovi zamene mogu da se utvrde alternativnim sredstvima, kao što je procena proizvodne vrednosti za zemljište ili proizvodnu imovinu, ili nedevalvirane vrednosti zamenskog materijala i radne snage potrebne za izgradnju objekata ili drugih nepokretnosti, uz troškove transakcije. Metoda procene za određivanje visine troškova zamene treba da bude zabeležena i priložena uz relevantnu dokumentaciju vezanu za planirano raseljavanje. Troškovi transakcije obuhvataju administrativne troškove, naknade za registraciju ili vlasništvo, razumne troškove selidbe i sve druge slične troškove nametnute pogođenim licima.
Zainteresovane strane	Svaki pojedinac, grupa, organizacija i institucija koji su iskazali interesovanje za Projekat ili su potencijalno pogođeni Projektom, ili oni koji imaju mogućnost da utiču na Projekat.

UPOREDNA VREDNOST VALUTA

(Devizni kurs u avgustu 2023)

Jedinica valute = RSD

106,65 RSD = USD 1

117,20 RSD = EUR 1

Sadržaj

KRATAK PREGLED.....	Error! Bookmark not defined.
Osnovne informacije o projektu.....	Error! Bookmark not defined.
Potprojektne aktivnosti.....	Error! Bookmark not defined.
Aranžmani za implementaciju Projekta	Error! Bookmark not defined.
Uticaji potprojekta.....	Error! Bookmark not defined.
Status postupaka eksproprijacije	- 11 -
1. UVOD.....	Error! Bookmark not defined.
1.1 Opis područja i lokalni kontekst potprojekta	- 12 -
1.2 Potprojektne aktivnosti.....	- 12 -
1.3 Obim i svrha Akcionog plana raseljavanja (RAP)	- 14 -
1.4 Ciljevi i principi Akcionog plana raseljavanja i eksproprijacije	- 15 -
1.5 Metodologija istraživanja.....	- 16 -
2. ZAKONI I PROPISI KOJI SE ODOSE NA AGENCIJE ODGOVORNE ZA IMPLEMENTACIJU AKTIVNOSTI RASELJAVANJA U OKVIRU POTPROJEKTA	Error! Bookmark not defined.
2.1 Nacionalni pravni okvir za eksproprijacija – Zakon o eksproprijaciji u Srbiji	- 16 -
2.2 Javni interes i svrha eksproprijacije	- 17 -
2.3 Postupak eksproprijacije	- 17 -
2.4 Stope naknade za zemljište	- 17 -
2.5 Uslovi informisanja i konsultacija.....	- 18 -
2.6 Informacije od javnog značaja	- 18 -
2.7 Drugi važeći zakoni i odredbe.....	- 18 -
3. POLITIKA SVETSKE BANKE PO PITANJU NEVOLJNOG RASELJAVANJA ..	- 18 -
3.1 Odstupanja relevantna za uticaje Potprojekta	- 19 -
4. IZBEGAVANJE I UBLAŽAVANJE UTICAJA	Error! Bookmark not defined.
5. PREGLED UTICAJA PROJEKTA.....	- 25 -
5.2 Popis/inventar.....	- 29 -
5.2 Socio-ekonomska anketa.....	- 29 -
5.4 Socio-ekonomska procena LPP.....	- 29 -

5.4.1 Vlasnici.....	- 30 -
5.4.2 Demografske karakteristike domaćinstava.....	- 30 -
5.4.3 Pol ispitanika	- 30 -
5.4.4 Obrazovanje.....	- 31 -
5.4.5 Sredstva za život lica pod uticajem projekta i mesečni prihod.....	- 31 -
5.4.6 Radni status	- 31 -
5.4.7 Mesto prebivališta.....	- 32 -
5.4.8 Ugroženost.....	- 32 -
5.4.9 Javna infrastruktura koja će biti pogođena.....	- 32 -
5.4.10 Percepcija Projekta unutar zajednice.....	- 32 -
6. STRATEGIJE NAKNADE ZA RASELJAVANJE	- 33 -
6.1 Ključni principi	- 33 -
6.2 Datum preseka.....	- 33 -
6.3 Ispunjavanje uslova	- 33 -
6.4 Status postupaka eksproprijacije prilikom pripreme ovog RAP-a.....	- 34 -
6.4.1 Početak eksproprijacije.....	- 34 -
6.4.2 Informisanje o eksproprijaciji.....	- 35 -
6.4.3 Socijalna anketa.....	- 35 -
6.4.4 Provera imovine.....	- 35 -
6.4.5 Procena	- 35 -
6.4.6 Metodologija primenjena radi procene.....	- 36 -
6.4.7 Porezi i naknade.....	- 37 -
6.5 Procena zemljišta.....	- 38 -
6.6 Procena pomoćnih objekata	- 38 -
6.7 Protokol za utvrđivanje zemljišta za zamenu.....	Error! Bookmark not defined.
7. MEHANIZAM ZA REŠAVANJE ŽALBI.....	- 41 -
7.1 Organizacioni aranžmani za žalbeni mehanizam.....	- 41 -
7.2 Žalbeni postupak	- 42 -
7.3 Monitoring i izveštavanje o žalbama	- 43 -
7.4 Izveštavanje o žalbama.....	- 44 -
8. RASPRAVE I UČEŠĆE	- 45 -
8.1 Prethodno angažovanje zainteresovanih strana i protokol.....	Error! Bookmark not defined.
8.2 Izveštaj o javnim raspravama	- 46 -
9. INSTITUCIONALNI ARANŽMAN I TIM ZA IMPLEMENTACIJU	- 46 -
9.1 Odgovornost za implementaciju.....	Error! Bookmark not defined.
9.2 Institucionalni kapaciteti	- 48 -

10. RASPORED IMPLEMENTACIJE	49 -
10.1 Monitoring, evaluacija i izveštavanje.....	50 -
10.2 Završni izveštaj	51 -
11. TROŠKOVI I BUDŽET	52 -
Aneks 0 – Slike sa lica mesta.....	54
Aneks 1 – Poziv na javnu raspravu o nacrtu RAP-a	55
Aneks 2 – Zahtev za pristup informacijama od javnog značaja.....	58
Aneks 3 – Upitnik socio-ekonomske ankete	59
Aneks 4 – Socio-ekonomski podaci o licima pogođenim eksproprijacijom.....	63
Aneks 5 – Informativni letak o žalbenom mehanizmu	64
Aneks 6 – Prevod žalbenog formulara	67
Aneks 7 – Poziv za učešće u anketi.....	68 -
Aneks 8 – Dokaz o obezbeđenim sredstvima za eksproprijaciju	69 -
Aneks 9 – Nezvanični prevod dokaza o obezbeđenim sredstvima	Error! Bookmark not defined.
Aneks 10 – Pojedinačni poziv za Javnu raspravu o nacrtu RAP-a	70 -
Aneks 11 – Osnivanje žalbene komisije	71 -
Aneks 12 – Spisak učesnika	71 -
Aneks 13 – Slike sa popisa i socio-ekonomske ankete	72 -
Aneks 14 – Javno saopštenje o početku aktivnosti implementacije Potprojekta	74 -
Aneks 15 – Slike s javne rasprave o ESMP i evidencija o prisustvu	75 -

Spisak tabela:

Tabela 1 – Analiza odstupanja.....	20 -
Tabela 2: Pregled pogođenih katastarskih parcela prema vrsti vlasništva i područja.....	Error! Bookmark not defined.
Tabela 9: <i>Odgovornosti i aranžmani za implementaciju</i>	47 -
Tabela 10: Okvirni raspored implementacija RAP-a Trnavica	49 -
Tabela 11: <i>Procena budžeta za eksproprijaciju</i>	52 -

Spisak slika:

Slika 1 – Pregled lokacija reka Raške, Jošanice i Trnavice.....	9 -
Slika 4 – Dijagram toka eksproprijacije.....	17 -
Slika 7: <i>Demografske karakteristike domaćinstva</i>	30 -

SAŽETAK

Osnovne informacije o projektu

Srbija se unazad već dugo godina u borbi protiv poplava. U istrajnim naporima da zaštiti živote ljudi, njihovo zdravlje i imovinu, Vlada Republike Srbije zatražila je i dobila finansijsku podršku putem investicionog finansiranja Svetske banke (u daljem tekstu: Banka) za sprovođenje Programa integrisanog razvoja koridora reka Save i Drine (SDIP). Cilj SDIP-a je da pospeši regionalnu ekonomsku saradnju na Zapadnom Balkanu, doprinese jačanju institucija i procedura preko kojih zemlje priobalja Save i Drine sarađuju, te obezbedi unapređenje zaštite od poplava. SDIP se implementira kroz dve uzastopne i delimično preklapajuće faze, sa pet zemalja učesnica: Srbija, BiH, Crna Gora, Hrvatska i Slovenija.

Potprojekat regulacije reke Trnavica, na koji se odnosi ovaj Akcioni plan raseljavanja (RAP), predstavlja jednu od aktivnosti koje se implementiraju u okviru faze 1 u Srbiji. Ova aktivnost predstavlja svojevrsni nastavak projekta „Zaštite od poplava u Novom Pazaru“ iz 2016. godine, koji se sprovodio kao deo sada završenog Projekta hitne sanacije od poplava, drugog najvećeg zajma Grupacije Svetske banke u Srbiji u istoriji, a koji je uspešno implementiralo Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (u daljem tekstu: ministarstvo) pod okriljem takda važećih Zaštitnih mera Svetske banke.

Projekti i aktivnosti za koje se traži Investiciono finansiranje projekata od Svetske banke (IPF) nakon 1. oktobra 2018. potpadaju pod primenu Okvira za životnu sredinu i društvo (ESF)¹. ESF se, između ostalog, sastoji od 10 Standarda za životnu sredinu i društvo, koji definišu obavezne uslove za Zajmodavca i samog Projekat. Relevantnost svakog standarda definiše se u toku pripreme Projekta, a u slučaju ovog Potprojekta potvrđena je, između ostalog, relevantnost standarda **ESS5: eksproprijacija, ograničenja vezana za korišćenje zemljišta i nevoljno raseljavanje**.

Ovaj RAP je izrađen, usvojen, a biće i stavljen na raspravu te objavljen, kao odgovor na uslove koje ovaj Projekat mora da ispuni kako bi bio u saglasnosti sa ESF. Cilj ovog dokumenta je da izloži pristup na osnovu kog će se ispuniti uslovi propisani kako nacionalnim zakonodavstvom tako i ESS 5, uz istovremeno oslanjanje na odredbe Pravnog okvira raseljavanja (RPF)² i Plana angažovanja zainteresovanih strana (SEP)³ prilagođenih za SDIP.

Potprojektne aktivnosti

Trasa ovog Potprojekta odnosi se na radove na regulaciji toka reke koji će se izvoditi uzvodno od ušća sa Jošanicom, u dužini od otprilike 3600 m (Slika 0-1). Na ovoj slici su takođe prikazane i dve druge reke, Raška i Jošanica, jedna za drugom, zato što će uporedo biti raspisan tender za regulaciju sve tri reke, i što će biti radovi biti izvođeni istovremeno. Zasebni Planovi upravljanja rizicima po životnu sredinu i društveno okruženje (ESMP) pripremljeni su za svaku reku, s obzirom na to da sve tri lokacije, pored toga što su geografski odvojene (naročito Raška), karakterišu specifični lokalni rizici i uticaji. Time se opravdavaju odvojeni instrumenti upravljanja, uključujući odvojenu RAP dokumentaciju, budući da se na taj način planiranje, upravljanje i mere ublažavanja najbolje prilagođavaju zaštiti interesa lica pogođenih ovim Projektom. Dokazano je da ovakav pristup ublažava bilo kakva odlaganja implementacije

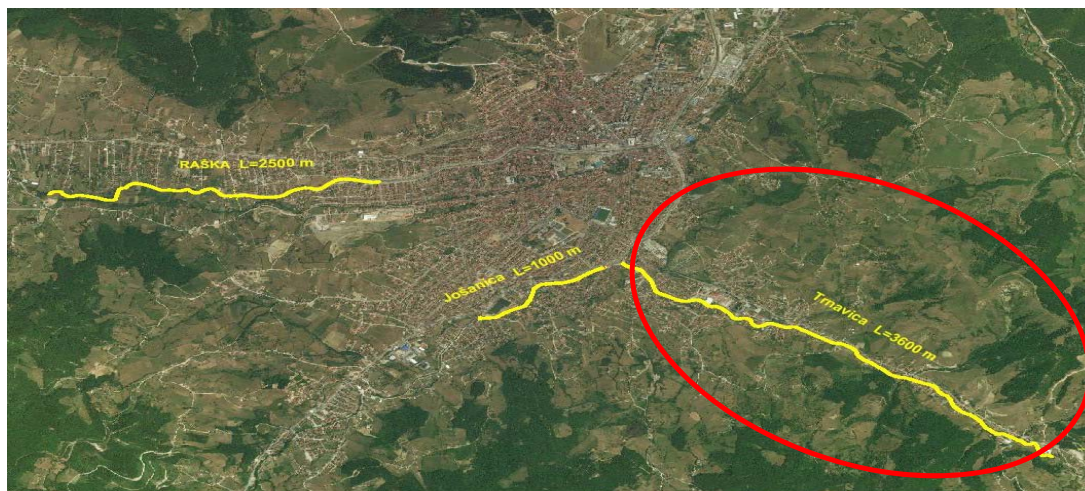
¹ ESF dostupan na - <https://www.worldbank.org/en/projects-operations/environmental-and-social-framework>. Poslednji put pristupljeno u avgustu 2023.

² Vidi RPF za SDIP dostupan na <http://www.rdvode.gov.rs/>, pristupljeno 4. avgusta 2023.

³ Vidi SEP za SDIP dostupan na <http://www.rdvode.gov.rs/>, pristupljeno 4. avgusta 2023.

omogućavajući nesmetano obavljanje radova na onim delovima za koje je implementiran odgovarajući RAP.

Slika 1 – Pregled lokacija reka Raške, Jošanice i Trnavice

Aranžmani za implementaciju Projekta

Čitav Projekat, uključujući i ovaj RAP, sprovodiće Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Direkcija za vode, odnosno njena Jedinica za upravljanje projektom (u daljem tekstu: Jedinica). Jedinica ima pozitivnu reputaciju i kvalifikovano osoblje sa iskustvom u sveobuhvatnom upravljanju projektima, a posebno u upravljanju ekološkim i društvenim rizicima i uticajima u skladu sa uslovima SB (iskustvo stečeno u implementaciji Operativnih politika – Zaštitnih mera i ESF). Postupak eksproprijacije po zakonu leži u nadležnosti lokalne samouprave teritorije u kojoj se nalaze nepokretnosti koje su predmet eksproprijacije, u ovom slučaju Grad Novi Pazar. Grad Novi Pazar je i Korisnik eksproprijacije, ali snosi odgovornost i za brojne druge stvari, kao što su sprovođenje postupka eksproprijacije, odgovornost za isplatu naknade za ekspropisane nepokretnosti i, po potrebi, dodatnu podršku, upravljanje Lokalnim odsekom za žalbe Žalbenog mehanizma uspostavljenog za ovaj Projekat, pružanje pravne pomoći licima u eksproprijaciji itd. Jedinica pruža direktan nadzor, podršku, izgradnju kapaciteta, smernice, monitoring i evaluaciju svih aspekata implementacije.

Uticaji potprojekta

Alternativna trasa za Potprojekat nije se mogao istražiti, a izbegavanje uticaja na zemljište nije bilo izvodljivo usled prirode, lokacije i njegovog cilja. Trasa je definisana tako da prati tok reke i položaj erodiranih rečnih obala podložnih poplavama.

U razmatranje je uzeto nekoliko različitih mikro-varijanti, što je omogućilo da se, prilikom izrade projekta, umanje štetni uticaji. Za izvođenje radova biće neophodan, u malom obimu, trajni otkup prava na zemljište, ograničen eksproprijacijom u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom. Trasa se prostire na području od **168** katastarske parcele, kako javnog tako i privatnog zemljišta. **150** katastarskih parcela su u javnom vlasništvu, **21** katastarskih parcela su u privatnom vlasništvu ili u suvlasništvu sa državom od strane **19** privatnih vlasnika zemljišta, koji čine **2 privredna subjekta** i **17 fizičkih lica**. Obim uticaja na privatno zemljište je u celini mali, dok se pojedinačni uticaji kreću od **2 m²** do **336 m²**. Oduzeto zemljište čine

uske kopnene trake na samoj ivici reke Trnavice uz obalu koja je već erodirana, prekrivena nanosom i zahvaćena samoniklim drvećem, šibljem i žbunjem, sa često blatnjavim i nestabilnim padinama. Zemljište je zagađeno plastikom, kućnim otpadom i drugim đubretom. **4 pomoćna objekta (2 u suvlasništvu) (Slike su priložene u Aneksu 0)**, koji se nalaze na pogođenom privatnom zemljištu, zajedno sa 11 kultivisanih stabala oraha biće uklonjeni. Ni jedna druga imovina vezana za zemljište nije identifikovana.

15 (78,9%) od **19** vlasnika zemljišta složilo se sa procenom zemljišta i imovine (uključujući sva 4 pomoćna objekta i orahe) vezane za to zemljište i sklopiće sporazume o naknadi. **1 (25,0%)** je dao svoju načelnu saglasnost koja će biti praćena formalnim sporazumom, dok će **2** vlasnika verovatno ići na sud pošto su naslednici preminulog formalnog vlasnika sa postojećim porodičnim sporom. (identifikovani su kao osobe sa prepoznatljivim tvrdjama, međutim njihovi sporovi prevazilaze nadležnost ESS5 i u slučaju ovog RAP-a kako je projektni tim razumeo, ovo su kompleksni porodični problemi sa dugom prošlošću koje projekat ne može da reši. Konačno, **1** vlasnik imovine izgrađene na javnom zemljištu pristao je na principe procene i sklopiće sporazum kada bude obavljena procena. Sve troškove koji nastanu u toku procene vrednosti, sporazumnog pregovaranja ili preko suda (podnesci, advokatske i stručne naknade) snosi Grad Novi Pazar.

Mostovi izgrađeni na javnom zemljištu biće rekonstruisani/zamenjeni u zavisnosti od stepena njihovih oštećenja koja su pretrpeli i dalje trpe o bujičnih i poplavnih taasa. Privremeni prelazi biće postavljeni u koliko je neizbežno privremeno ukidanje fizičkog pristupa nepokrentnostima. Grad Novi Pazar formirao je Radnu grupu koja je odgovorana za sprovođenje odredbi SEP-a i angažovanje i konsultacije sa lokalnom zajednicom kao i dogovorom oko rokova za postavljanje privremenih prelaza. Radna grupa je otpočela sa radom, mada će detalji biti poznati teka kada izvođač radova bude na terenu izvršio procenu strukturne stabilnosti i rizika za korisnike. Vlasnici zemljišta pogođeni eksproprijacijom izgubiće manje od 10% ukupne površine zemljišta u vlasništvu. Socio-ekonomska anketa potvrdila je da zemljište nije produktivno, da se ne obrađuje i da ni zemljište niti pripadajuća imovina ne doprinose sredstvima za život pogođenih domaćinstava i privrednih društava. Dva pogođena privredna društva mogu nastaviti svoje poslovanje bez prekida i negativnog ekonomskog uticaja, što na njih, što na njihove zaposlene. Naknada će biti isplaćena u novcu prema zahtevima sopstvenika. Očekuje se da će implementacija RAP-a biti završena do kraja novembra.

Status postupaka eksproprijacije

Javni interes za eksproprijaciju proglašen je Rešenjem Vlade 15. aprila 2021. godine (Rešenje 05 br. 465-3361/2021) i zasniva se na prostornom planu Novog Pazara. Projekat je u pripremi od 2020. godine, kada se očekivala brza implementacija, a samim tim i brzo proglašenje Javnog interesa nakon odobrenja Sporazuma o zajmu, iako je napredak bio spor usled kašnjenja u projektnim aktivnostima.

Od decembra 2022. godine Grad Novi Pazar, zajedno sa Jedinicom za sprovođenje projekta, radi na utvrđivanju sopstvenika koja će biti pogođena projektom. Sačinjen je popis sopstvenika,

zemljišta i imovine, utvrđeno je ispunjavanje uslova za naknadu i pomoć, izvršena su finansijska izdvajanja i završene sve druge aktivnosti koje prethode zvaničnoj eksproprijaciji, uključujući završetak detaljnog projekta i planiranje stopa naknade kroz suštinsko uključenje sopstvenika direktno uz pun pristup informacijama.

Javni pravobranilac je zakonski zastupnik Korisnika eksproprijacije, odnosno Grada Novog Pazara. On je zadužen za pokretanje postupka eksproprijaciju za svaku katastarsku parcelu pojedinačno, procenu vrednosti zemljišta i imovine i isplatu naknade. Vrednost zemljišta procenila je Poreska uprava za svaku zemljišnu parcelu pojedinačno i o proceni se raspravljalo sa svim vlasnicima uz dovoljno vremena za povratne informacije.

Prosečna vrednost zemljišta prema Poreskoj upravi iznosi **2.227,27 RSD/m² ili 19.00 EUR/m²** u protivvrednosti. U Novom Pazaru postoji funkcionalno tržište nekretnina, pa trošak zamene prema tome predstavlja tržišnu vrednost utvrđenu nezavisnom i kompetentnom procenom vrednosti nekretnine (eksproprijacija u Srbiji ne podleže troškovima transakcija). Ukupan iznos ponuđen vlasnicima zemljišta (19) je 3.673.990 RSD (31.348,03 EUR u protivvrednosti) i 2.921.765 RSD (24.929,73 EUR u protivvrednosti) za imovinu vezanu za pogođeno zemljište. Grad Novi Pazar izdvojio je 45.000.000,00 RSD (339.959,00 EUR u protivvrednosti) na Konsolidovani račun Trezora u okviru budžetske aproprijacije, što uključuje nepredviđene troškove i pokriva naknadu za zemljište, imovinu i sve dodatne troškove, kako za sporazume postignute nagodbom, tako i za one postignute odlukom Suda. Više detalja o postupaku eksproprijacije i njegovom trenutnom statusu dato je u Poglavlju 6.4, dok su dokazi o obezbeđenim sredstvima priloženi u Aneksu 8.

1. UVOD

1.1 Opis područja i lokalni kontekst potprojekta

Od 2014. godine reka Trnavica i pojedine njene pritoke izazivaju velike poplave, koje posebno pogađaju novopazarska naselja duž reke. Poslednji uticaji poplava dogodili su se u junu 2023. Novi Pazar se nalazi u dolinama reka Jošanice, Raške, Deževske i Ljudske, na nadmorskoj visini od 496 m, u regionu jugoistočnog Sandžaka. Grad je okružen planinama Golija i Rogozna; jugoistočno od grada nalazi se Pešterska visoravan, koja snažno utiče na gradsku klimu. Ukupna površina grada iznosi 742 km² i pokriva preko 100 naselja, uglavnom malih i rasutih po brdima i planinama oko grada.

Prema preliminarnim rezultatima popisa iz 2022. godine, Grad Novi Pazar ima 100.410 stanovnika, dok samo urbano područje ima 68.749 stanovnika. Gustina naseljenosti na teritoriji Grada iznosi 135,32 stanovnika po kvadratnom kilometru. Većinu stanovništva čine Bošnjaci (79,83%), zatim Srbi, Muslimani i Romi.

1.2 Potprojektne aktivnosti

Reka Trnavica, uopšteno gledano, a posebno u oblasti trase obuhvaćene projektom i budućim građevinskim radovima, bila je manje pogođena građevinskim aktivnostima bez obzira na urbanističke planove i proširenje naselja. Na samoj obali reke nisu izgrađeni objekti koji blokiraju ili menjaju njen vodotok.

Na proveru za Glavni projekat primećeni su brojni slučajevi izgradnje improvizovanih mostova, privremenih prelaza preko reke i pojedinačnih objekata za zaštitu od poplava, koji su neadekvatni, a često su i povećavali rizik od poplava. Većina tih objekata je ili teško oštećena ili potpuno uništena za vreme prethodnih poplava, a njihove delove odnela je bujica, nanevši štetu na postojećim i već regulisanim deonicama u gradu. Povećani rizici od klimatskih promena i sve češćih poplava nametnuli su potrebu za proširenjem regulisanih deonica reke i standardizacijom stepena zaštite.

Slika 2 – Trasa radova na regulaciji reke prikazana u katastru

Slika 3 – Početak deonice na ušću sa rekom Jošanicom

Radovi na potprojektu će se izvoditi u skladu sa Glavnim projektom, a uticaji izvan eksproprijacije podležu posebnom ESMP-u koji je izrađen, usvojen, objavljen i stavljen na javnu raspravu u maju 2023.

U nastavku su navedene neke od očekivanih koristi potprojekta.

- Smanjenje oštećenja imovine (privatnih kuća, vikendica, komunalija, puteva, škola, vrtića, zdravstvenih ustanova i drugih javnih objekata);
- Smanjenje uticaja na sredstva za život i obezbeđivanje poslovanja bez prekida proizvodnje, pružanja usluga itd;
- Minimiziranje štete na javnoj infrastrukturi;
- Smanjenje rizika od gubitaka ljudskih života;
- Indirektni efekti ekonomskog razvoja;
- Povećanje zdravlja i bezbednosti zajednice usled bezbednijeg rečnog korita i infrastrukture.

1.3 Obim i svrha Akcionog plana raseljavanja (RAP)

RAP je u obavezi, i osmišljen je tako, da pokrije definisane direktne ekonomske i socijalne uticaje koji su posledica ulaganja, a uzrokovani su:

- nevoljnim gubitkom prava na zemljište, stečenih ili ograničenih eksproprijacijom u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom; i
- vraćanjem u posed javnog zemljišta koje koriste ili na kojem borave pojedinci.

Ulazak u posed biće prema rasporedu izloženom u ovom RAP-u, ali ne pre nego što naknada bude isplaćena svim licima pod uticajem projekta, i pre nego što u nerešenim sudskim slučajevima sredstva za naknadu budu izdvojena u okviru budžetskog depozitnog računa. Detaljan opis uticaja dat je u poglavlju **Error! Reference source not found.**

Za Projekat je pripremljen je okvirni plan raseljavanja, koji je odobrila Svetska banka i koji su usvojili nadležni organi Srbije i javno objavili 2019. godine. Ovo je bio osnovni dokument za ovaj RAP.

Obim preduzetih poslova tokom pripreme RAP-a obuhvatio je:

- Proveru projektnog područja;
- Istraživanje projektnog područja uticaja, zemljišta i imovine na njemu;
- Prolazak peške kroz projektno područje radi terenske verifikacije lokacije zemljišta, korišćenja potrebnog zemljišta, postojanja javne infrastrukture, broja lica pod uticajem projekta ;
- Popis stanovništva koje će biti pogođeno raseljavanjem;
- Socio-ekonomska procena uključujući anketu o sredstvima za život i izvorima prihoda;
- Analiza procene vrednosti zemljišta, kao nepokretnosti i imovine na njima, radi eksproprijacije;
- Rasprave sa licima pogođenim projektom u cilju pregovaranja o naknadi i naknadnog dobijanja pismene potvrde o njihovoj saglasnosti u pogledu prava koja se polažu RAP-om;
- Analizu pravnog okvira;
- Analizu institucionalnog okvira koji uključuje definisanje agencija odgovornih za implementaciju RAP-a;
- Uspostavljanje adekvatnog i dostupnog Žalbenog mehanizma;
- Analizu pregovaračkih procedura, uključujući date, razmatrane i odbijene ponude.

1.4 Ciljevi i principi Akcionog plana raseljavanja i eksproprijacije

Ovaj RAP je pripremljen u skladu sa zakonima i propisima Republike Srbije i POR-om ovog projekta. Odstupanje nacionalnog zakonodavstva u odnosu na uslove ESS5 od zanemarljive je relevantnosti za specifične uticaje Potprojekta. Paketi naknada izabrani su na osnovu javnih dogovora sa licima pogođenim projektom, i obezbeđuju naknadu po troškovima zamene, kao i to da svi socijalno-ekonomski uslovi pre raseljavanja budu zadržani ili poboljšani.

RAP precizira postupak koji treba slediti i radnje koje treba preduzeti za eksproprijacija i naknadu lica pod uticajem projekta , omogućavajući i obezbeđujući adekvatno učešće i rasprave uporedo sa pristupom funkcionalnom žalbenom mehanizmu, kao dopuni dostupnih nacionalnih pravnih lekova. Štaviše, plan utvrđuje kako da se izbegnu i ublaže budući uticaji na zemljište i obezbedi brza i efikasna naknada za preostale uticaje, ako ih ima, onima koji za to ispunjavaju uslove.

Ovaj RAP precizira sledeće:

- Detaljne procedure koje PIU i Grad Novi Pazar treba da slede u pogledu eksproprijacije, naknade, rasprava i objavljivanja;
- Osnovni popis lica pod uticajem projekta i imovine;
- Specifične stope i standarde naknade;

- Prethodne i buduće rasprave sa pogođenim licima o prihvatljivim alternativama i merama ublažavanja;
- Institucionalnu odgovornost za implementaciju, monitoring i procedure za rešavanje žalbi;
- Vremenski raspored i budžet.

1.5 Metodologija istraživanja

Priprema ovog RAP-a odvijala se kroz kombinaciju kancelarijskog i terenskog istraživanja. Kancelarijsko istraživanje obuhvatilo je pregled projektne dokumentacije, uključujući mape za projektne lokacije, katastarske evidencije, opštinsku bazu podataka o sopstvenicima i njihovoj imovini, evidenciju eksproprijacije, ponude za naknadu i idejne tehničke projekte. Kancelarijsko istraživanje dopunjeno je ispitivanjem projektnih lokacija kako bi se utvrdio tačan uticaj predloženih potprojekata u pogledu potrebnog zemljišta i pogođene imovine radi utvrđivanja sopstvenika i zemljišta. Terensko istraživanje obuhvatilo je sprovođenje 100% popisa domaćinstava; sprovođenje socijalne procene potprojektnih lokacija duž koridora uticaja od 3600 m duž reke Trnavice, socio-ekonomsko istraživanje, kao i popis i merenje njihove pogođene imovine. Popis je pripremljen na osnovu podataka dostupnih preko Katastra nepokretnosti i baze podataka Grada Novog Pazara, geodetskog premera i pojedinačnih intervjua. Sekundarni podaci korišćeni su kao dodatak generisanim primarnim podacima dobijenim od sopstvenika i intervjua sa vladinim i nevladinim zvaničnicima i njihovoj imovini. Podjednaka važnost data je kvantitativnim i kvalitativnim aspektima, tako da odražava uravnoteženu realnost trenutne situacije. Dobijeni podaci služe kao osnovni parametri sa kojima će se porediti životni standard tokom naknadne ankete u Izveštaju o implementaciji RAP-a.

Popis pogođenog stanovništva bio je ključna početna aktivnost, koja imala za cilj četiri važne i međusobno povezane funkcije:

- Popisivanje i prikupljanje osnovnih informacija o pogođenom stanovništvu,
- Evidentiranje pogođenog stanovništva prema prebivalištu,
- Utvrđivanje spiska korisnika koji ispunjavaju uslov za naknadu pre Datuma preseka, a koja se suprotstavlja oportunističkim potraživanjima onih koji se useljavaju u projektno područje isključivo radi sticanja koristi,
- Postavljanje okvira za buduća socio-ekonomska istraživanja.

2. MERODAVNO PRAVO U POSTUPKU EKSPROPRIJACIJE

2.1 Nacionalni pravni okvir za eksproprijacija – Zakon o eksproprijaciji

Zakon o eksproprijaciji (donet 1995, stupio na snagu 1. januara 1996, izmenjen u martu 2001, ponovo izmenjen 19. marta 2009. i 2013. godine odlukom Ustavnog suda) služi kao opšti okvir za eksproprijaciju u Republici Srbiji.

Najvažnije karakteristike Zakona o eksproprijaciji su sledeće:

- Stvaranje uslova za jednostavan, efikasan postupak, smanjujući koliko je to moguće potrebu za dugačkim sudskim postupkom kako bi se omogućila neophodna eksproprijacija. U manje složenim slučajevima postupak eksproprijacije se može se završiti u roku od 2 meseca;

- Utvrđuje princip naknade po tržišnoj vrednosti;
- Procenu vrednosti zemljišta utvrđuje Poreska uprava od slučaja do slučaja, u slučaju neslaganja naknadu određuje sud.
- Procenu vrednosti ekspropisanih nepokretnosti na zemljištu procenjuju veštaci odgovarajuće struke.

2.2 Javni interes i svrha eksproprijacije

Nepokretnosti se mogu ekspropisati ili se svojina na njima može ograničiti samo u javnom interesu utvrđenom na osnovu zakona, uz naknadu koja ne može biti niža od tržišne. (Zakon o eksproprijaciji, čl. 1).

Eksproprijacija se može izvršiti za potrebe Republike Srbije, gradova, opština, javnih preduzeća i javnih institucija, osim ukoliko Zakonom nije drugačije određeno.

Zakon o eksproprijaciji zahteva od Korisnika eksproprijacije da opravda potrebu za eksproprijacijom i da dokaže da se plan ne može sprovesti u delo bez predložene eksproprijacije. Izjava o javnom interesu/korišćenju je zasebna procedura, koja prethodi i omogućava bilo koji postupak otkupa i eksproprijacije imovine.

U slučaju eksproprijacije u vezi sa regulacijom reke Trnavice proglašen je javni interes (detalji opisani u 6.4).

2.3 Postupak eksproprijacije

Jedan od uslova za otpočinjanje eksproprijacije jeste postojanje dokaza da su neophodna sredstva obezbeđena i stavljena na raspolaganje, kao i da su dokazi o tome priloženi uz svaki pojedinačni zahtev za eksproprijaciju kojim otpočinje formalni postupak (čl. 24).

Ove dokaze podnosi Korisnik eksproprijacije, u ovom slučaju Grad Novi Pazar koga zastupa Javni pravobranilac. Za svaku katastarsku parcelu, odnosno za list nepokretnosti u koji su upisane, koju je potrebno ekspropisati podnosi se zaseban zahtev koji utvrđuje udeo svakog sastvenika u vlasništvu, obim eksproprijacije, potrebnu površinu zemljišta.

Vlasnici se na raspravu pozivaju pojedinačno, pismenim obaveštenjem dostavljom na adrese prebivališta, uz navođenje predmeta, vremena i datuma rasprave i spiska informacija i dokumenata koji će biti dostupni. Tom prilikom vlasnici imaju mogućnost da komentarišu, potvrde ili ospore informacije o nepokretnostima, uključujući i samu eksproprijaciju. Nakon toga donosi se formalno Rešenje o eksproprijaciji, koje se može pobijati pred Ministarstvom finansija i Upravnim sudom ukoliko prvostepeni ishod ne bude zadovoljavajući po podnosioca žalbe. Sveobuhvatan postupak rasprave se time okončava.

Slika 2 – Dijagram toka eksproprijacije

2.4 Stope naknade za zemljište

Svi detalji su izloženi u Poglavlju 6.5.

2.5 Uslovi informisanja i konsultacija

Zakon o eksproprijaciji, sam po sebi, ne propisuje javno objavljivanje informacija o naznačenom području, kao ni sistemsko i kontinuirano objavljivanje. Ipak, Zakon propisuje javno obelodanjivanje utvrđivanja Javnog interesa i zahteva da postupajući organ pozove pojedinačno svakog sopstvenika sa formalnim pravima na javnu raspravu kako bi se iznele sve činjenice koje mogu biti od značaja za eksproprijaciju. To dodatno zahteva blagovremeno objavljivanje informacija o svakoj odluci u okviru dijagrama toka postupaka. Pravni lekovi se moraju podneti u zakonom propisanim rokovima.

2.6 Informacije od javnog značaja

Informacija od javnog značaja jeste informacija koju poseduje organ javne vlasti, nastala tokom ili u vezi sa radom organa javne vlasti, a koja je sadržana u dokumentu i tiče se svega za šta se smatra da javnost ima opravdani interes da zna. Zakon o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja („Službeni glasnik RS“, br. 120/2004, 54/2007, 104/2009 i 36/2010) propisuje da svaki javno objavljeni dokument sadrži priloženo uputstvo o načinu pristupa informacijama od javnog značaja.

Ovaj predmet je regulisan Zakonom o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja,⁴ uređuje prava na pristup informacijama od javnog značaja u posedu organa javne vlasti, u cilju ostvarivanja i zaštite javnog interesa za informacijama i postizanja tekovina slobodnog demokratskog poretka i otvorenog društva.

Pristup informacijama na osnovu ovog zakona omogućava se svim zainteresovanim stranama, uključujući i svako fizičko ili pravno lice, na pisani zahtev, osim ukoliko zakonom nije drugačije uređeno. Najkasnije u roku od 15 dana od prijema zahteva, nadležni organ će obavestiti podnosioca zahteva da li poseduje traženu informaciju i omogućiti mu/joj pristup dokumentu koji sadrži traženu informaciju ili, eventualno, izdati ili poslati podnosiocu zahteva kopiju dokumenta. U Aneksu 2 je priložen obrazac za pristup informacijama.

2.7 Drugi važeći zakoni i odredbe

Pored Zakona o eksproprijaciji, postoji niz drugih zakona koji se primenjuju u postupku eksproprijacije kao što su, između ostalog, Zakon o osnovama svojinskopравnih odnosa (usvojen 1980, izmenjen 1990, 1996. i 2005. godine), Zakon o planiranju i izgradnji (usvojen 2023. godine), Zakon o državnom premeru i katastru (usvojen 2009, izmenjen 2020. godine), te niz zakona koji usmeravaju rad sudova, itd.

3. POLITIKA SVETSKE BANKE PO PITANJU NEVOLJNOG RASELJAVANJA

Projekti koje podržava Banka, a koji podrazumevaju eksproprijacija, ograničenja vezana za korišćenje zemljišta i nevoljno raseljavanje, podležu standardu ESS5.⁵

Ovaj standard navodi procedure i sredstva za ublažavanje negativnih ekonomskih i socijalnih pitanja koja se mogu pojaviti. Standard ESS5 je relevantan u svim slučajevima u kojima

---

⁴ <http://pubdocs.worldbank.org/en/837721522762050108/Environmental-and-Social-Framework.pdf#page=29&zoom=80>

⁵ <http://pubdocs.worldbank.org/en/837721522762050108/Environmental-and-Social-Framework.pdf#page=29&zoom=80>

eksproprijacija ili ograničenja vezana za korišćenje zemljišta mogu da izazovu fizičko preseljenje (premeštanje, gubitak stambenog zemljišta ili gubitak skloništa), ekonomsko preseljenje (gubitak zemljišta, imovine ili pristupa imovini, što dovodi do gubitka izvora prihoda ili drugih sredstava za život), ili oba.

Opšti ciljevi Standarda ESS5 su sledeći:

- Izbegavanje nevoljnog raseljavanja ili, kada je to neizbežno, minimiziranje nevoljnog raseljavanja istraživanjem alternativa definisanom projektnom planu.
- Izbegavanje prinudnog raseljavanja.
- Ublažavanje neizbežnih negativnih socijalnih i ekonomskih uticaja usled eksproprijacije ili ograničenja vezanih za korišćenje zemljišta: (a) obezbeđivanjem blagovremene naknade za gubitak imovine po troškovima zamene i (b) pružanjem pomoći raseljenim licima u njihovim naporima da poboljšaju, ili barem obnove, svoja sredstva za život i životni standard, u realnom smislu, do nivoa pre raseljavanja ili do nivoa pre početka implementacije projekta, šta god je od ta dva više.
- Poboljšanje životnih uslova siromašnih ili ugroženih lica koja su fizički preseljena, i to obezbeđivanjem adekvatnog smeštaja, pristupa uslugama i objektima i sigurnosti zakupa.
- Osmišljavanje i sprovođenje aktivnosti raseljenja u vidu programa održivog razvoja, obezbeđujući dovoljne investicione resurse kako bi se raseljenim licima omogućilo da steknu direktnu korist od projekta, što može da se opravda karakterom projekta.
- Obezbeđivanje da se aktivnosti raseljavanja planiraju i implementiraju uz odgovarajuće objavljivanje informacija, smislene rasprave i obavešteno učešće lica pod uticajem projekta .

Pogođena lica mogu se klasifikovati kao lica: (a) koja polažu formalna zakonska prava na zemljište ili imovinu; (b) koja ne polažu formalna zakonska prava na zemljište ili imovinu, ali polažu pravo na zemljište ili imovinu koja je priznata ili može biti priznata prema nacionalnom zakonodavstvu; ili (c) koja ne polažu priznato zakonsko pravo ili potraživanje zemljišta ili imovine u kojoj borave ili je koriste.

3.1 Odstupanja relevantna za uticaje potprojekta

Namere ESS5 jasne su u svom cilju da se izbegne nevoljno raseljavanje izazvano merama eksproprijacije gde god je to izvodljivo te, ako to nije moguće, da se primene principi naknade za uticaje na sve sopstvenikena osnovu kojih će se njihovi izvori prihoda biti barem na nivou na kom su bila pre projekta. Uopšteno govoreći, institucionalni okvir za eksproprijaciju u Srbiji je snažan i, uz nekoliko odstupanja, usaglašen sa ESS5, ali postoje određeni izuzeci, posebno u vezi sa uslovima za naknadu u visini troškova zamene zemljišta u odnosu na nacionalni uslov za naknadu zemljišta po tržišnoj vrednosti bez plaćanja poreza i naknada kao deo paketa naknade. Pored toga, nacionalno zakonodavstvo trenutno ne prepoznaje neformalne korisnike, stanare, iako se naknada za nepokretnosti u određenim stambenim objektima isplaćuje po „troškovima izgradnje“, što je u suštini veoma blisko metodologiji troškova zamene. Zakon, osim toga, ne propisuje mehanizam za rešavanje žalbi koji bi bio specifičan za konkretan projekat, procenu društvenog uticaja niti razvrstanje prikupljenih podataka po polu ispitanika. Pomoć ugroženim licima jeste prepoznata, sa definicijom koja je i u ovom slučaju bliska onome

kako ESS5 i Direktiva SB definišu kao uslove za ugrožena lica. Ono što se u praksi dešava jeste da se ova odredba retko koristi u vansudskim nagodbama, pod argumentom da na strani uprave ili Korisnika eksproprijacije nedostaje ekspertiza kako bi se utvrdili istinski uzroci ugroženosti, a kamoli da se za ovo isplaćuje naknada. Sud, međutim, uzima u obzir socio-ekonomske uslove domaćinstva i, na osnovu procene rizika od pogoršanja životnog standarda, može odlučiti da je dodatnu podršku obavezno pružiti.

Tabela 1 pruža pregled odstupanja relevantnih za uticaje Potprojekta, i to onih specifičnih između nacionalnog zakona o eksproprijaciji u odnosu na ESS5 i preporuka/radnji koje se mogu preduzeti u okviru nacionalnog zakonodavstva radi usklađivanja sa standardima projekta.

[Table 1 – Analiza odstupanja](#)

Obrađene teme	Uslovi nacionalnog zakonodavstva	ESS5 standardi Svetske banke	Mere za prevazilaženje odstupanja
Popis i socio-ekonomska anketa i Akcioni plan raseljavanja (RAP)	Nema eksplicitnih uslova u vezi sa socio-ekonomskim anketama ili razvojem instrumenta za raseljavanje, bez obzira na stepen uticaja. Uprkos tome, Zakon propisuje obavljanje popisa lica pod uticajem projekta i imovine bez uzimanja u obzir socio-ekonomske osnove i indikatora monitoringa.	Kada su eksproprijacija ili ograničenja vezana za korišćenje zemljišta neizbežni, Zajmoprimac će, kao deo procene životne sredine i socijalnih pitanja, sprovesti popis kako bi utvrdio lica pogođena projektom, izradio inventar pogođenog zemljišta i imovine, odredio ko ispunjava uslove za naknadu i pomoć, te obeshrabrio nepodobna lica, kao što su oportunisti doseljenici, da potražuju nadoknadu. Za rešavanje problema definisanih u proceni životne sredine i socijalnih pitanja, Zajmoprimac će pripremiti Akcioni plan raseljavanja proporcionalan rizicima i uticajima povezanim sa projektom.	Sprovesti popis stanovništva i socio-ekonomsku anketu na nivou domaćinstava i potpuni inventar lica i imovine. Izraditi RAP (ovaj dokument) sa informacijama o (i) trenutnim stanarima u pogođenom području, (ii) karakteristikama raseljenih domaćinstava i njihovom životnom standardu i sredstvima za život, (iii) veličinom očekivanih gubitaka i obimu raseljavanja i (iv) informacijama o ugroženim grupama ili licima. RAP će utvrditi kriterijume za ispunjavanje uslova za pogođena lica, ustanoviti procedure i standarde za naknadu i uključiti aranžmane za konsultacije, monitoring i rešavanje pritužbi.
Pregvori sa sopstvenicima o principima naknade i dobijanja saglasnosti	Angažman je formalan i u okviru struktura administrativnog postupka.	Osigurati da se aktivnosti raseljavanja planiraju i sprovode uz odgovarajuće objavljivanje informacija, smislene rasprave i obavešteno učešće lica pod uticajem projekta .	O paketima naknada razgovaralo se sa sopstvanicima u više navrata, pojedinačno, u privatnosti i uz poštovanje kulturnih normi

Obrađene teme	Uslovi nacionalnog zakonodavstva	ESS5 standardi Svetske banke	Mere za prevazilaženje odstupanja
Naknada u visini zamenske vrednosti	Procena zemljišta zasniva se na preovlađujućoj tržišnoj ceni i okolnostima u vreme potpisivanja sporazuma.	„Troškovi zamene“ definišu se kao metodi procene koji dovode do naknade primerene zameni nepokretnosti, uz neophodne troškove transakcije u vezi sa zamenom imovine. Tamo gde su tržišta funkcionalna, troškovi zamene predstavljaju tržišnu vrednost utvrđenu nezavisnom i kompetentnom procenom vrednosti nepokretnosti, uz troškove transakcije. Tamo gde tržišta nisu funkcionalna, troškovi zamene mogu da se utvrde alternativnim sredstvima, kao što je obračun proizvodne vrednosti za zemljište ili proizvodnu imovinu, ili nedevalvirana vrednost zamenskog materijala i radne snage potrebne za izgradnju objekata ili drugih nepokretnosti, uz troškove transakcije. U svim slučajevima kada fizičko raseljavanje ima za posledicu gubitak skloništa, troškovi zamene moraju da budu dovoljni da barem omoguće kupovinu ili izgradnju stambenog prostora koji ispunjava prihvatljive minimalne standarde	Naknada za gubitak zemljišta naplaćuje se prema prosečnoj uporedivoj prodajnoj statistici da bi se došlo do zamene u skladu sa politikom SB, a u slučaju da bilo koja vrednost koja proizlazi iz ovog postupaka ne dostigne vrednost zamene, naknada će biti dopunjena. To će sprovesti sudski veštaci, koji će najpre utvrditi troškove zamene, a zatim odrediti iznos potreban da bi se došlo do iznosa troškova zamene. Prilikom utvrđivanja troškova zamene pogođenog zemljišta ili imovine, uzimaće se u obzir troškovi tržišne vrednosti plus porezi i naknade, ako ih ima. U slučaju procene vrednosti objekata, troškovi amortizacije objekata neće se uzimati u obzir, a procena troškova će se bazirati na troškovima izgradnje novog objekta istog kvaliteta.

Obrađene teme	Uslovi nacionalnog zakonodavstva	ESS5 standardi Svetske banke	Mere za prevazilaženje odstupanja
		<p>kvaliteta i bezbednosti zajednice. Metoda procene za određivanje visine troškova zamene treba da bude zabeležena i priložena uz relevantnu dokumentaciju vezanu za planirano raseljavanje. Troškovi transakcije obuhvataju administrativne troškove, naknade za registraciju ili vlasništvo, razumne troškove selidbe i sve druge slične troškove nametnute pogođenim licima. Da bi se obezbedila naknada po troškovima zamene, planirane stope naknade treba ažurirati u projektnim područjima gde je inflacija visoka ili kada je vremenski period između izračunavanja stopa naknade i isporuke naknade veliki.</p>	
Plaćanje poreza i taksi	Ne postoje troškovi transakcije, a troškove registracije snosi Korisnik eksproprijacije, uključujući i sudske takse.	Naknada će uključiti administrativne troškove, takse za registraciju ili vlasništvo, i sve slične troškove nametnute pogođenim licima.	Uključeni su samo troškovi registracije u slučaju kupovine novog zemljišta, u slučaju da raniji sopstvenik namerava da kupi novo zemljište. Ako u trenutku isplate naknade sopstvenik izjavi da nameravaju da kupe zamensko zemljište, Korisnik eksproprijacije će iznos naknade uvećati gore navedenim

Obrađene teme	Uslovi nacionalnog zakonodavstva	ESS5 standardi Svetske banke	Mere za prevazilaženje odstupanja
			iznosom za nepredviđene slučajeve. Ovo mora biti formalno dokumentaovano
Rešavanje žalbi treba da služi za žalbe koje nastanu u vezi sa aktivnostima potprojekta	Osim zvanično priznatih institucija i pravnih lekova za žalbe, nije potreban nikakav drugi postupak za rešavanje žalbi.	Moraju da se uspostave odgovarajuće, pristupačne i dostupne procedure za rešavanje sporova koje proizilaze iz raseljavanja od strane trećih lica; takvi žalbeni mehanizmi treba da uzmu u obzir dostupnost sudskih sredstava, kao i tradicionalne i društvene mehanizme za rešavanje sporova.	PIU je osnovao CSPI 2019. godine, dok je Grad Novi Pazar osnovao nezavisnu žalbenu komisiju (LOŽ) 27. januara 2023.
Monitoring i evaluacija	Nisu propisane nikakve posebne procedure monitoringa.	Zajmoprimac snosi odgovornost za adekvatan monitoring i evaluaciju aktivnosti navedenih u instrumentima za raseljavanje.	PIU će sprovesti periodični monitoring u skladu sa uslovima navedenim u POR-u i ovom RAP-u.

4. IZBEGAVANJE I UBLAŽAVANJE UTICAJA

Alternativni pravac za potprojekat nije mogao da bude istražen, a samo područje uticaja nije moglo da se izbegne pošto je trasa postavljena tako da prati položaj reke. Uprkos tome, primenjen je izuzetno veliki broj mera za ublažavanje uticaja kako bi se umanjili i minimizirali negativni uticaji i ispunili zahtevi za ublažavanje uticaja na LPP.

Na primer, tehnički projekat je izmenjen kako bi se izbegli bilo kakvi uticaji na stambene objekte. Promene u projektu urađene su uz konsultacije na licu mesta sa LPP, Direkciji za Vode i PIU te projektantom.

5. PREGLED UTICAJA PROJEKTA

Radovi će se pretežno izvoditi u okviru prava prolaza, u koritu reke, što se nalazi u vlasništvu Republike Srbije kao dobro od javnog interesa. Bez obzira na to, neophodan je otkup manjih površina privatnog zemljišta, a utvrđeni su sledeći uticaji:

- Radovi na regulaciji se prostiru na 168 parcela kombinacija privatnog i javnog vlasništva
- Trajna eksproprijacija **21** katastarske parcela, koje su bilo u privatnom vlasništvu ili u suvlasništvu sa državom, odnosno eksproprijacijom neopkretnosti od **19** privatnih vlasnika (suvlasnika) **17 fizičkih lica i 2 pravna lica** u ukupnoj površini od 1909 m² (neobrađenog zemljišta podložnog eroziji);
- Eksproprijaciju **4** pomoćna objekta na zemljištu u privatnom vlasništvu;
- Eksproprijaciju **11** oraha.

Tabele u nastavku daju uvid u broj katastarskih parcela prema vrsti vlasništva, polu vlasnika, registrovanoj i stvarnoj upotrebi zemljišta i obimu gubitka.

Tabl 2: Pregled pogođenih katastarskih parcela prema vrsti vlasništva i područja

Vlasništvo/ suvlasništvo	Broj i procenat vlasništva nad zemljišnim parcelama pogođenih eksproprijacijom	Ukupna površina (m ²)
Privatno- fizička lica	17 (10,11%)	1466
Privatno – pravna lica	4 (2,38%)	443
Javno*	147* (87.50%)	8969
Ukupno	168 (100%)	10878

* Na ovim parcelama unutar rečnog korita nema komunalnih i javnih objekata. Kanalizacijski priključci unutar obale reke će se ukloniti jer nisu u upotrebi, a domaćinstva će se priključiti na javnu kanalizaciju. Aktivnosti koje su već u toku u okviru projekta Zelena Srbija.

Tabela 3: Pregled vlasništva nad zemljištem razvrstan po polu

Vlasništvo	Broj vlasnika (uključujući suvlasnike)	Procenat
Žene	2	10,52%
Muškarci	17	89,48%
Ukupno	19	100%

Većina vlasnika zemljišta su muškarci. Međutim, poseta lokaciji i socio-ekonomska anketa utvrdili su da se u domaćinstvima odvija postupak zajedničkog donošenja odluka.

Tabela 4: Pregled obrazaca veličine zemljišta

	m ²
Ukupna površina zahvaćena eksprijacijom	1909
Prosečna površina	106,5
Najmanja površina	2
Najveća površina	336

Tabela 5: Pregled kategorija zemljišta

Vrsta pogođenog zemljišta ⁶	Broj parcela i %
Veštački stvorena neplodna zemlja	11 (50%)
Voćnjaci	3 (4%)
Poljane	7 (24%)
Ukupno	21 (100%)

Izvor: Služba za katastar nepokretnosti Novi Pazar. Kategorije zemljišta koje su dodeljene i upisane u katastar ne odražavaju stvarnu upotrebu zemljišta. Nijedna parcela nema stvarnu upotrebu zemljišta prema ovoj klasifikaciji.

Tabela 6: Pregled kategorija imovine

Imovina na slikama 6,7 & 8	Vrsta pogođene imovine	Pogođena površina
#1	Pomoćni objekat (u upotrebi)	85
#2	Garaža/ostava (u upotrebi)	70,90
#3	Storage (van upotrebe)	127
#4	Storage (u upotrebi)	65

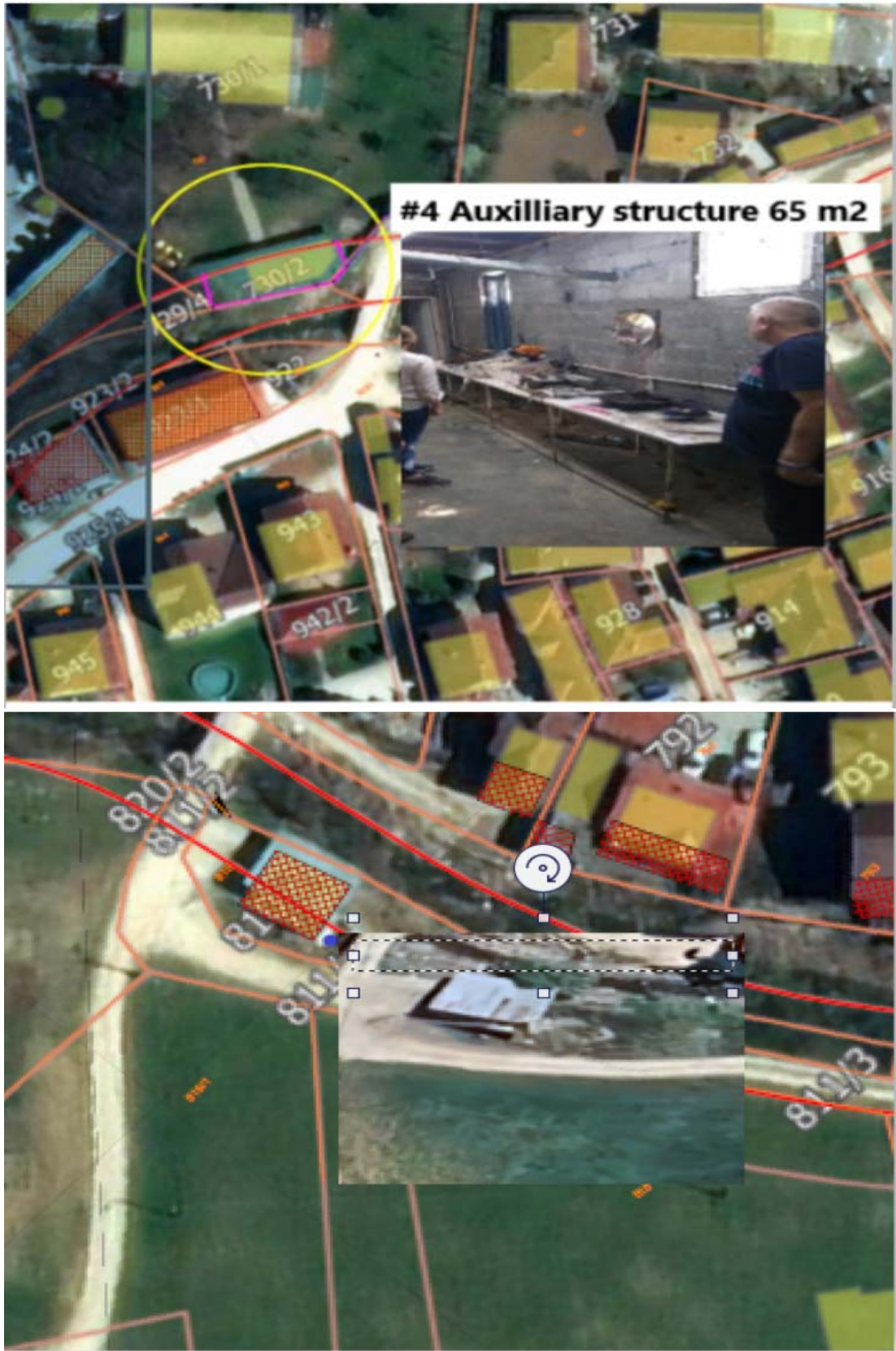
Slika 6 – Nepokretnost za eksprijaciju #q

⁶ Klasifikacija zemljišta je onakva kakva je upisana u katastaru i ne mora nužno da znači da se parcela na taj način koristi.

Slika 5 – Pogodena imovina 2

5.2 Popis i anketa

Popis/inventar svih LPP i anketa o imovini izrađeni su kako bi se prikupili i analizirali podaci i informacije potrebne za utvrđivanje svih kategorija uticaja, kao i ranijih sopstvenika čija imovina je predmet eksproprijacije (vlasnici/korisnici katastarskih parcela).

Popis sadrži sledeće podatke:

- (i) Lokacija i katastarska opština,
- (ii) Broj katastarske parcele,
- (iii) Vrsta uticaja,
- (iv) Ime lica pod uticajem projekta (vlasnik ili korisnik),
- (v) Ukupna površina zemljišta u vlasništvu (m²),
- (vi) Ukupna površina pogođenog zemljišta (m²),
- (vii) Vrsta imovine na pogođenom zemljištu,
- (viii) Procena vrednosti i naknade,
- (ix) Ostale informacije relevantne za pojedinačne slučajeve.

Sumirana verzija baze podataka prikupljenih popisom priložena je u Aneksu 4 ovog RAP-a. Takođe, detaljna Excel datoteka priložena je zasebno uz ovaj dokument.

5.3 Socio-ekonomsko istraživanje

Socio-ekonomsko istraživanje sprovedeno je uz podršku Grada Novog Pazara. Za ove potrebe Jedinica za upravljanje projektom pripremila je jadni poziv za anketiranje a Grad Novi Pazar bio je zadužen za dostavu poziva. Pozivom su bili obuhvaćeni svi spostvenici.

Pozivi za anketiranje zajedno sa podacima o anketi poslani su na kućne adrese. Anketa je sprovedena tokom juna i avgusta 2023. godine.

Skup podataka prikupljen tokom Socio-ekonomske ankete pruža osnovu detaljnih podataka o socijalnim, ekonomskim i demografskim karakteristikama domaćinstava i sredstvima za život, kao i drugih relevantnih podataka za lica pogođena projektom (videti obrazac ankete u Aneksu 3).

Sopstvenici koji su postigli dogovor o naknadi uglavnom nisu želeli da učestvuju u anketi jer su svoje podatke dali već tokom javne rasprave o naknadi. Izjave o tome da li se zemlja obrađuje i da li doprinosi njihovim sredstvima za život pristalo je da da 8 od 12 lica pogođenih eksproprijacijom.

Rezime ključnih podataka nalazi se u Aneksu 4 ovog RAP-a (puna baza podataka data je kao zasebna Excel tabela. Poverljive informacije o pojedinim licima i imovini neće biti javno objavljene.

5.4 Socio-ekonomska obeležja domaćinstava

Socio-ekonomska obeležja domaćinstava Ovim anketama prikupljene su detaljne informacije na nivou domaćinstva i pojedinca o trenutnom životnom standardu, prihodima i sredstvima za život. Ciljevi socio-ekonomskih anketa bili su da se utvrde potencijalni štetni uticaji na sopstvenike i potencijalno ranjive grupe i domaćinstva; te da posluže kao osnova za merenje efikasnosti planova raseljavanja i mera za ublažavanje.

Socio-ekonomska anketa i rasprave obuhvatile su sledeće glavne teme, pružajući osnovne podatke za budući monitoring i evaluaciju implementacije RAP-a.

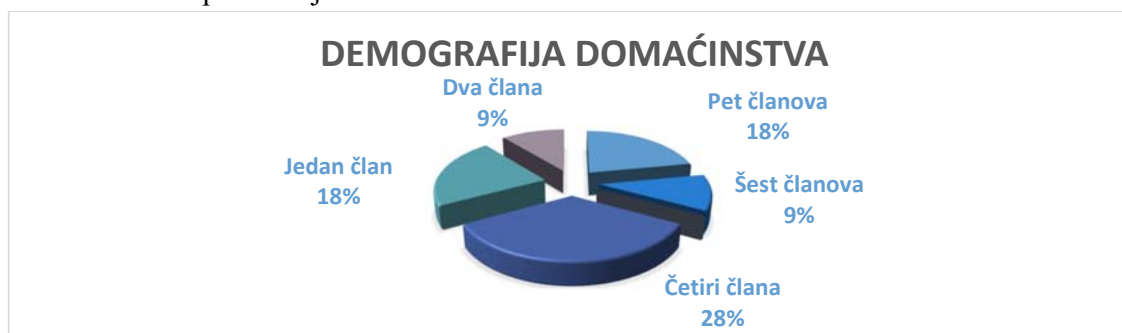
- Demografske informacije
- Sastav domaćinstva
- Obrazovanje i veštine
- Ekonomske aktivnosti i sredstva za život zasnovana na zemljištu
- Prihodi domaćinstva
- Zdravlje, blagostanje i ranjivost

5.4.1 Vlasnici

Od ukupno 19, 9 sopstvenika je prihvatilo da učestvuje u anketi uključujući dva privredna društva, što predstavlja 47,30% od ukupnog broja pogođenih vlasnika. Uzorak se smatra reprezentativnim jer projekat neće imati negativni uticaj na život i poslovanje niti će doći do raseljavanja.

5.4.2 Demografske karakteristike domaćinstava

Među intervjuisanim licima, 100% njih dalo je informacije o članovima domaćinstva. 18% domaćinstava je jednočlano, 9% ima dva člana, zatim 28% četvoročlanih, 18% petočlanih i 9% šestočlanih. Dalja analiza je pokazala da obično dve generacije žive zajedno. Karakteristike domaćinstva su predstavljene u nastavku.

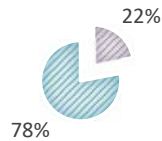
Slika 3: Demografske karakteristike domaćinstva

5.4.3 Pol ispitanika

Iz sekundarnih podataka proističe da se vlasništva žena najčešće zasnivaju na korišćenju naslednog prava. Zakon o nasleđivanju daje jednaka prava na nasledstvo i muškim i ženskim naslednicima. Ove brojke treba tumačiti uporedo sa odredbama bračnog i porodičnog prava, pri čemu se smatra da je pravo svojine ravnopravno raspoređeno između muža i žene, te ako se formalna registracija imovine vrši na ime samo jednog supružnika, pravna pretpostavka vlasništva vrši se u ime oba supružnika. Samo jedna katastarska parcela je u suvlasništvu žene.

POLNA STRUKTURA

■ Ženski pol ■ Muški pol

5.4.4 Obrazovanje

Analizom odgovora ispitanika uočen je prilično visok stepen obrazovanja. Rezultati istraživanja pokazuju da je stopa pismenosti odraslih 100%. Rezultati diskusije nisu zahtevali poseban pristup kada je u pitanju pregovaranje i angažovanje zainteresovanih strana.

Obrazovna struktura

Fakultetska diploma
17%

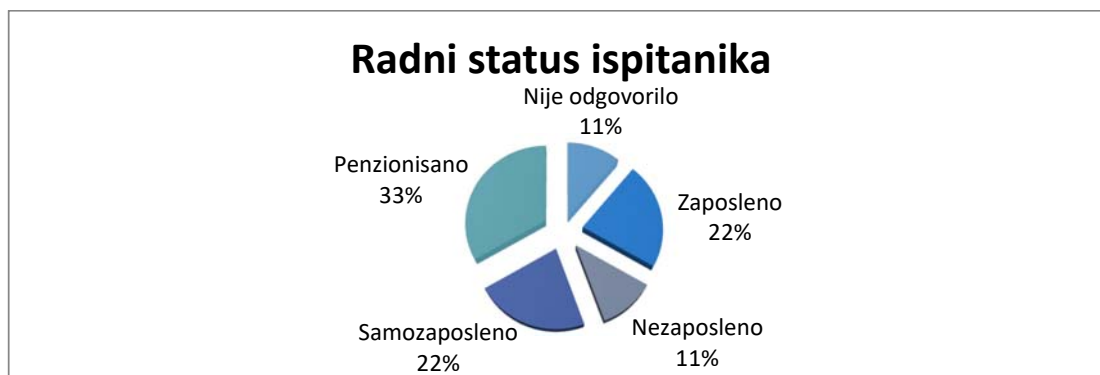

Srednjoškolska
diploma 83%

5.4.5 Sredstva za život lica pod uticajem projekta i mesečni prihod

68% ispitanika navelo je plate kao glavni izbor prihoda, a zatim njih 32% penzije. Ispitanici nisu prijavili nijedan drugi izvor prihoda od zemljišta ili imovine, ni formalan ni neformalan, ali nisu želeli da prijave iznos mesečnog prihoda. Tokom istraživanja potvrdili su da njihova socio-ekonomska situacija odgovara prosečnoj ekonomskoj situaciji domaćinstava u Novom Pazaru. Minimalna neto zarada u Srbiji u avgustu 2023. iznosila je 42.320 RSD (360,09 EUR ili 396,8 USD u protivvrednosti) mesečno po odrasloj osobi i nijedno domaćinstvo nije prijavilo prihode ispod najniže plate. Na pitanje da iznesu samostalnu procenu svoje ekonomske situacije i materijalnog stanja, 4 ispitanika odgovorila su da su veoma zadovoljna, a ostali nisu bili ni zadovoljni ni nezadovoljni. Međutim, s obzirom na određene, iako manje, uticaje eksproprijacije, LPP nisu želeli da podelje više detalja o svojoj ekonomskoj situaciji i prihodima.

5.4.6 Radni status

Slika 5-9: Radni status

5.4.7 Mesto prebivališta

Svi ispitanici žive u Novom Pazaru, na području gde će se vršiti oduzimanje zemljišta.

5.4.8 Ugroženost

Socio-ekonomska anketa je utvrdila da postoji jedno ugroženo lice među sopstvenicima, koje je takođe jedan od vlasnika sa sporovima oko nasleđa i naknade. Odlučio je da preda svoj slučaj sudu uprkos pregovaračkim naporima. [REDACTED]

[REDACTED] s. Procena je uzela u obzir i starosnu dob, ali što je još važnije, potencijal za osiromašenje kao rezultat uticaja koji proizilaze iz eksproprijacije nepokretnosti i njen uticaj na izvore prihoda. Eksproprijacija neće imati direktan uticaj ili ekonomske posledice jer zemljište ne predstavlja primarni izvor prihoda. Uticaj je mali i ne predstavlja pretnju daljeg osiromašenja ili marginalizacije. Indikatori generičke ranjivosti su uzeti u obzir i utvrđeno da specifične vrste promena koje nameće projekat neće pogoršati njegovu situaciju. Dogovoren je i usvojen poseban plan podrške. Detalji su dati u poglavlju 6.8.

5.4.9 Javna infrastruktura koja će biti pod uticajem

Tokom implementacije Projekta nikakva javna infrastruktura neće biti pogođena. Kanalizacioni odvodi su neaktivni, a Grad Novi Pazar namerava da sva domaćinstva priključi na gradsku kanalizaciju. Radovi na poboljšanju/zameni mostova u skladu sa planom projekta obezbediće nesmetan pristup, blagovremeno informisanje i rasprave sa LPP nakon što Izvođač bude izabran u postupku odobravanja njegovog rasporeda radova. Grad Novi Pazar formirao je radnu grupu koja će se baviti ovim pitanjima tokom građevinskih radova.

5.4.10 Percepcija Projekta unutar zajednice

Zajednica je veoma posvećena uspehu Projekta jer su poplave veoma česte i učestalo se ponavljaju, a posebno utiču na one koji žive na samim obalama reke. Šteta koju trpe i stalni strah tokom obilnih kiša i topljenja snega uticali su na jačanje podrške zajednice potprojektu.

Svi ispitanici se raduju uspešnom završetku projekta i izrazili su želju da projekt otpočne što je pre moguće.

6. STRATEGIJE NAKNADE ZA RASELJAVANJE

6.1 Ključni principi

Okvirni plan raseljavanja uspostavio je ključne principe koji su sastavni deo ovog RAP-a. Principi utvrđenih uticaja mogu se ukratko sumirati na sledeći način:

- Raseljavanje i naknada za uticaje biće sprovedeni u skladu sa srpskim zakonodavstvom i ESS5 Svetske banke: Eksproprijacija, ograničenja vezana za korišćenje zemljišta i nevoljno raseljavanje, pri čemu će stroži kriterijum imati prednost,
- Lica pod uticajem projekta dobiće naknadu za svoje gubitke po troškovima zamene kako bi se omogućila restauracija na nivo pre raseljavanja,
- PIU će vršiti monitoring i evaluaciju implementacije RAP-a i rezultata,
- Strategije eksproprijacije i naknade biće izrađene u bliskoj saradnji sa svim sopstvenicima.

6.2 Datum preseka

Ovaj Potprojekat je takve prirode da je malo verovatno da će doći do upada i useljavanja lica u projektno područje isključivo radi pridobijanja koristi. Datum kada LPP budu obavešteni putem pismene potvrde o podnetom predlogu za eksproprijaciju služiće kao Datum preseka. Uz ovaj predlog biće priložene i sve relevantne informacije, takođe u pisanoj formi. Nijedno ulaganje izvršeno nakon Datuma preseka neće biti predmet naknade, osim kada se može dokazati da su takva ulaganja nakon datuma Datuma preseka bila neophodna kako bi se održala sredstva za život pogođenog lica tokom perioda između datuma Datuma preseka i raseljavanja. Cilj određivanja Datuma preseka predstavljen je tokom ankete.

6.3 Ispunjavanje uslova

Svih 19 sosptvenika koji su evidentirani pre Datuma preseka ispunjavaju uslove za naknadu u skladu sa ovim RAP-om.

Ovaj potprojekat **pogađa sledeće** :

- Lica sa formalnim pravom svojine, koja gube deo svog zemljišta i imovine na zemljištu.

Prava i vrsta naknade za gore navedene kategorije uticaja prikazana su u nastavku:

Tabela 7: Matrica za polaganje prava za utvrđene uticaje

Vrsta gubitka	Lice koje ostvaruje pravo na naknadu	Politika naknade
Ekonomsko preseljenje		
Zemljište		
Zemljište bez obzira na veličinu gubitka (bilo delimičan ili potpuni gubitak)	Vlasnik sa formalnim pravom (uključujući vlasnika sa pravno prepoznatljivim potraživanjem)	Zamensko zemljište jednake ili veće vrednosti i slične produktivnosti u neposrednoj blizini ili u okolini ekspropisanog zemljišta zajedno sa svim troškovima raseljavanja i administrativnim taksama potrebnim za prenos prava svojine, ako postoje. ili Novčana naknada po troškovima zamene
Neodrživo zemljište, poljoprivredno ili građevinsko	Vlasnik zemlje	U slučaju da preostala površina zemljišta nije održiva, biće ekspropisana na zahtev sopstvenika uz naknadu. Zakonski rok za podnošenje ovog zahteva je 2 godine nakon završetka građevinskih radova
Nepokretnosti na zemljištu (osim objekata za stanovanje)		
Nepokretnosti na privatnom zemljištu (šupe, skladišta, štale itd.)	Vlasnici objekata	Novčana naknada po troškovima zamene; ili, gde je moguće, demontaža i premeštanje
Eksproprijacija višegodišnjih biljaka (voćaka, vonograda i dr.)	Vlasnici višegodinskih biljnih zasada (nije od značaja da li je vlasnik biljaka i vlasnik zemljišta, zakupac ili neformalni korisnik uz pretpostavku da je biljne zasade sam uzgajao i u njih ulagao)	Pravo da ubere plodove + Naknada u visini zamenske vrednosti na bazi vrste, starosti i prihodovne vrednosti, uključujući vreme neophodno za proizvodnju takvih biljaka i net gubitak, kao i troškove investicije
Uticaji na posebno osetljive grupe	Osetljiv grupama u smislu ovog dokumenta smatraju se lica koja žive ispod linije siromastva u skladu sa domaćim zakonom, domaćinstva u kojima je žena kućedomaćin, samohrani roditelji, stari, lica sa invaliditetom ili sa hroničnim bolestima	Pored svih prava navedenih u matrici, ranjivim grupama pripada dodazna pomoć uključujući i pravnu. Dodatna pomoć se određuje spram svakog slučaja pojedinačno tokom

6.4 Status postupka eksproprijacije prilikom pripreme ovog RAP-a

6.4.1 Početak eksproprijacije

Javni interes koji omogućava eksproprijacija proglašen je od strane Vlade 15. aprila 2021. godine (Odluka 05 br. 465-3361/2021). Projekat je u pripremi od 2020. godine i otuda ubrzano proglašenje javnog interesa.

Od 2021. godine izrađen je popis lica i imovine, izvršena su finansijska izdvajanja i završene sve druge aktivnosti koje prethode formalnoj eksproprijaciji, uključujući i završetak glavnog projekta.

6.4.2 Informacije o eksproprijaciji

Pojedinci popisani na popisu koji ispunjavaju uslove da dobiju naknadu, definisanu pod 6.3 Ispunjavanje uslova, pojedinačno su pozivani u Odeljenje za imovinsko-pravne poslove Novog Pazara. Izložene su im detaljne informacije o predloženoj eksproprijaciji, postupku koji treba da usledi i principima koji će se primenjivati.

Pozvana su sva lica utvrđena spiskom koji je dostavila katastarska služba, a koja su popisana u glavnom projektu za eksproprijaciju, kao i lica koja tvrde da imaju pravo nasleđa iako postupak nasleđivanja nije završen.

Kako bi se omogućilo da se pravnim naslednicima preminulih vlasnika priznaju prava bez odlaganja usled okončanja ostavinskog postupka, Grad Novi Pazar je doneo rešenje kojim se ovlašćuju Državni pravobranilac i Odeljenje za imovinsko-pravne poslove da priznaju ove osobe kao *de facto* vlasnike i, prema tome, kao LPP sa pravom da potražuju i da im se prizna polaganje prava.

Tokom ove prve rasprave prikazane su karte sa ocrtanim Projektom. Objasnjeno je da je trasa Projekta postavljena prema toku reke, ali da su primenjene mere ublažavanja kako bi se izbegli ozbiljni uticaji.

Vlasnici su se saglasili da prihvataju predočenu trasu Projekta, dakle na području pogođenog zemljišta.

6.4.3 Socijalna anketa

U periodu od maja do avgusta 2023. godine, uz podršku Grada Novog Pazara, sprovedena je socio-ekonomska anketa. Anketa je najavljena putem pojedinačnih obaveštenja koje je svim pogođenim licima dostavila kurirska služba. Kopija obaveštenja nalazi se u Aneksu 7.

6.4.4 Skrining

Nakon podnošenja predloga eksproprijacije sa pratećom dokumentacijom, i objavljivanja prvih informacija, svakom vlasniku upućen je pojedinačan poziv za ročište o eksproprijaciji. U pozivu su precizirani svrha, vreme i datum predloženog ročišta, i priložena je lista dokumenata koji će biti dostupni za predstavljanje i raspravu u dogovoreno vreme. Na ročištima, LPP i Grad Novi Pazar zajednički su potpisali popis zemljišnih parcela, utvrdili vlasnika i potvrdili da, osim zemljišta, na zemljištu nema nikakve imovine. Nisu utvrđeni nikakvi usevi, drveće ili slična imovina na zemljištu. Zemljište je blizu reke, podložno je eroziji i pod velikim rizikom od poplava, zbog čega ne obrađuju zemljište pored reke. Zemljište je upisano kao takvo, ali se zapravo ne obrađuje. Tom prilikom podneta su i potraživanja, priznata ili prepoznatljiva zakonom, u pogledu naslednih prava. Besplatna savetodavna pomoć, koju je obezbedila kancelarija Javnog pravobranioca, pružena je svima. Sve kategorije Lica pogođenih projektom pojedinačno su konsultovane, uključujući ona sa formalnim pravom zakupa na javnom zemljištu a čiji je montažni obekat pogođen projektom.

6.4.5 Procena

Nakon popisa, Grad Novi Pazar je podneo zahtev Poreskoj upravi kao nadležnom organu (u skladu sa članom 42. Zakona o eksproprijaciji) za procenu vrednosti zemljišta. Zahtev je podnet

za svaki slučaj pojedinačno. Poreska uprava je dala procenu za sve parcele na osnovu planirane namene, što znači da je zemljište procenjeno kao građevinsko i stoga nije vršena diferencijacija po vrstama zemljišta.

O proceni su se izjasnili sopstvenici i pružen je primeren rok za detaljno razmatranje date ponude i prijavljivanje bilo kakvog formalnog neslaganja sa ponudom. U tom periodu je već počela sa radom i žalbena komisija, a bio je dostupan i poseban žalbeni mehanizam za procenu vrednosti u okviru Poreske uprave. Nijedno LPP nije podnelo žalbu ovoj komisiji. LPP su pojedinačno pozivana do avgusta 2023. da iznesu svoj stav o datoj ponudi.

15 (78,94%) od 19 vlasnika zemljišta složilo se sa procenom zemljišta (uključujući i procenu za sva 4 pomoćna objekta i 11 oraha) i imovine na tom zemljištu i pristalo je da sklopi sporazume o naknadi. U 1 slučaju sopstvenik je u načelu prihvatio naknadu koja će biti formalizovana dok će 3 sopstvenika verovatno zatražiti da sud odredi maadu. Ovo je usled nereenih imovinsko-pravnih odnosa jer se radi o naslednicima sa neslaganjem oko udela. (svo troje su prizanti kao nosioci prava ali njihov spor ne spada u grupu slučajeva koji se mogu rešiti ovim dokumentom niti potpadaju pod ingerenciju projekta).. U slučaju neuspeha druge runde pregovora, ovi predmeti će biti ustupljeni na rešavanje Osnovnom sudu u Novom Pazaru ukoliko naredna runda pregovora ne uspe. Za ova dva slučaja, sa gradom Novim Pazarem dogovoreno je još jedna runda pregovora iako su sopstvenici bili veoma odlučni u svojoj nameri da sud odredi kompenzacione pakete uprkos produženom angažovanju i opštoj saglasnosti sa eksproprijacijom i samim pod-projektom. Slučajevi neslaganja nemaju suštinska neslaganja sa osnovama i principima vrednovanja. Reč je o unutrašnjem porodičnom sporu (identifikovani su kao osobe sa prepoznatljivim tvrdjama, međutim njihovi sporovi prevazilaze nadležnost ESS5 i u slučaju ovog RAP-a kako je projektni tim razumeo, ovo su kompleksni porodični problemi sa dugom prošlošću koje projekat ne može da reši. Sudski predmeti imaju visok prioritet i očekuje se da će sudski postupci biti završeni do kraja oktobra 2023. godine. Naknada će biti isplaćena u roku od 15 dana nakon proglašenja sudske odluke.

6.4.6 Metodologija primenjena radi procene

Vrednost zemljišta utvrđuje se na osnovu tržišne vrednosti zemljišta jednakog proizvodnog potencijala ili namene, a koje se nalazi u blizini pogođenog područja, i to upoređivanjem prodajnih transakcija u bliskoj prošlosti primenom korektivnih faktora kako bi se dobila stvarna tržišna vrednost. Vremenski period je definisan kao „najskorija prošlost“ (6–12 meseci), a procedura je potkrepljena dokazima o utvrđenim transakcijama zajedno sa korektivnom formulom koju primenjuje Poreska uprava. Formula potvrđuje da su obračunati stvarni troškovi transakcija. Primenjena metodologija bila je u skladu sa Uputstvom za utvrđivanje tržišne vrednosti koju je doneo direktor Poreske uprave. Uputstvo navodi principe u određivanju tržišne vrednosti zemljišta i druge nepokretnosti.

U slučaju da se procena vrednosti zemljišta vrši na osnovu uporedive tržišne vrednosti utvrđene u najmanje dva pravosnažna rešenja poreskog organa, doneta u postupku utvrđivanja poreza na prenos apsolutnih prava upoređivanjem istog ili sličnog zemljišta na tržištu, u istom katastarskom gradu ili susednom, istog ili sličnog kvaliteta (njiva, voćnjak, livade, šume i sl.). Uporediva prodajna transakcija koja se tada uzima u obzir jeste ona koja je po datumu najbliža vremenu izvršenja procene. Procenjena vrednost zemljišta povećava se korišćenjem kalibracionih faktora u zavisnosti od lokacije, blizine puteva, obezbeđene infrastrukture,

blizine naseljenih mesta i naknada za registraciju ukoliko postoje. Prosečna procena Poreske uprave iznosila je **2.714,00 RSD/m² ili 23,15 EUR/m²** u protivvrednosti.

6.4.7 Porezi i naknade

Po Zakonu o PDV-u („Službeni glasnik RS“ br. 84/2004, 86/2004 – ispr., 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 6/2014 – iznos u RSD usklađen, 68/2014 – dr. zakon, 142/2014, 5/2015 – iznos u RSD usklađen, 83/2015 i 5/2016 – iznos u RSD usklađen), promet poljoprivrednog zemljišta po osnovu **eksproprijacije** za vanredne radove radi zaštite od poplava oslobođen je plaćanja PDV-a. Ovi porezi stoga nisu uključeni u procenu.

Troškove upisa u katastar za prenos prava svojine snosi Korisnik eksproprijacije u skladu sa Zakonom o državnom premeru i katastru („Službeni glasnik RS“, br. 72/2009, 18/2010, 65/2013, 15/2015 – odluka Ustavnog suda, i 96/2015), kojim se pokrivaju i naknade za izmene postojećih prava (potvrda) i oduzimanje dela eksproprisanog zemljišta. Postupak po službenoj dužnosti vodi Grad Novi Pazar u pogledu administracije i troškova. Stoga ove naknade nisu uključene u procenu.

Jedina administrativna taksa koja bi mogla da bude nametnuta jeste taksa za registraciju u slučaju da se odluče na kupovinu novog zemljišta kao zamenu za eksproprisano zemljište. Pošto je eksproprisano zemljište prilično malo (manje od 10% ukupnog zemljišta), vlasnici nisu izjavili nameru da kupe zamensko zemljište. Međutim, primenjen je korektivni faktor u vidu nepredviđenog iznosa od 10.000,00 RSD (81,3 EUR) po vlasniku što odgovara prosečnoj visini troška. Ako u trenutku isplate naknade vlasnik izrazi nameru da kupi zamensko zemljište, Korisnik eksproprijacije će dopuniti nadoknadu sa gore navedenim nepredviđenim iznosom. Ovo će biti dokumentovano kroz zapisnik.

6.4.8 Dostupan budžet

Grad Novi Pazar deponovao je 45.000.000,00 RSD (339.959,00 EUR u protivvrednosti) na Konsolidovani račun Trezora u okviru budžetske aroprijacije (videti Aneks 10). Po ovom računu, namenske uplate se mogu trošiti samo u predviđene svrhe i smatraju se prihvatljivim rashodom prema nacionalnom Zakonu o budžetskom sistemu („Sl. glasnik RS“ br. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 – ispr., 108/2013, 142/2014, 68/2015 – ostalo, i 118/2021).⁷ Lokalne samouprave ne smeju da otvaraju namenske ili slične račune kod poslovnih banaka. Za njih se otvara Konsolidovani račun Trezora u ime lokalne vlasti i njime upravlja Trezor (član 39. Zakona – definicije). Sve rashode izdvaja skupština lokalne samouprave, prema Zakonu o budžetskom sistemu Republike Srbije ili Odlukom o budžetu. Samo se takvim izdvajanjem lokalna samouprava ovlašćuje da troši javna sredstva do određenog iznosa i za određene namene (član 31. – definicije). Uplate sa Konsolidovanog računa Trezora za izvršenje bilo kojih obaveza drugih korisnika javnih sredstava koje su uključene u sistem Konsolidovanog računa Trezora neće se vršiti ako aroprijacija i budžet nisu odobreni na način propisan zakonom ili aktom Skupštine i lokalne samouprave te ako se plan ne dostavi Upravi za Trezor na uvid i reviziju (član 58. – Uplate iz budžeta). U ovom slučaju, isplate prema se mogu izvršiti isključivo za naknadu u vezi sa eksproprijacijom

---

⁷ Zakon o budžetskom sistemu, http://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_budzetskom_sistemu.html, pristupljeno u avgustu 2023.

katastarskih parcela eksproprijisanih radi izvođenja radova na regulaciji reke Jošanice. Ovaj iznos pokriva naknadu za zemljište po proceni Poreske uprave i/ili Suda.

6.5 Procena vrednosti zemljišta

U fazi procene, korisnik eksproprijacije je kontaktirao kancelariju Poreske uprave (lokalna opštinska kancelarija, ali pod nadležnošću MF) da proceni vrednost zemljišta (sve vrste zemljišta, poljoprivredno, urbano, neplodno itd.) po tržišnoj ceni. Tokom procene vlasnici imaju mogućnost da prisustvuju. Procena Poreske uprave stavljena je na uvid sopstvenicima nakon čega su poslate i pisane ponude za naknadu.

U slučaju poljoprivrednog zemljišta u privatnom vlasništvu, ako su primarna sredstva za život zasnovana na zemljištu, i ako se može pronaći uporedivo zemljište iste vrste i kvaliteta, ili odgovarajuće vrednosti, na istoj površini ili u blizini (član 15. Zakona o eksproprijaciji), tada se ono nudi licu pogođenom projektom sa formalnim pravom vlasništva. Uporedivost zemljišta utvrđuje se na osnovu procene raspoloživog javnog zemljišta, od strane sudskog veštaka koga angažuje Korisnik eksproprijacije ili Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. U slučaju neslaganja u pogledu uporedivosti ponuđenog zemljišta, lokalna samouprava angažovaće drugog sudskog veštaka da utvrdi uporedivost ponuđenog zemljišta. Dalje neslaganje bi dovelo do toga da lice pogođeno projektom pokrene sudski postupak, gde bi se donela odluka o uporedivosti zemljišta ili o isplati procenjene pravične vrednosti u novčanom smislu. Ukoliko nije moguće pronaći uporedivo zemljište, licu pogođenom projektom sa pravom vlasništva nudi se procenjena pravična vrednost koju utvrđuje Poreska uprava. Ako lice pogođeno projektom želi da ospori procenu „pravične vrednosti“, može da pokrene sudski postupak. Samo u jednom slučaju razmatra se mogućnost zamene zemljišta.

Kada rešenje o eksproprijaciji ne može više da se ospori redovnim pravnim lekovima i kada se vlasnici saglase sa njegovim uslovima i odredbama, ono postaje pravosnažno. Nakon odobrenja ovog RAP-a sporazumi o naknadi će biti i formalno potpisani. Sporazumi uključuju i rokove po kojima će se isplatiti novčana naknada isplaćivati ili obezbediti naknada u naturi. Ukoliko se sporazum o naknadi ne postigne u roku od 2 meseca od pravosnažnosti Rešenja o eksproprijaciji (ili kraće, ako tako odluči Opštinska uprava), spisi predmeta zajedno sa relevantnom dokumentacijom dostavljaju se nadležnom sudu, na teritoriji na kojoj se nalazi eksproprijisana nepokretnost, radi utvrđivanja visine naknade. O visini naknade za eksproprijisanu imovinu u vanparničnom postupku odlučuje nadležni sud po službenoj dužnosti. Ovaj postupak se, kako je navedeno, vodi prema Zakonu o vanparničnom postupku.

6.6 Naknada za eksproprijisano zemljište

Isplata novčane naknade smatra se adekvatnom jer izvori prihoda domaćinstva nisu vezana za nitu su zasnovana na zemljištu, a zemljište oduzeto za potrebe projekta predstavlja mali deo pogođene imovine, dok je ostatak ekonomski isplativ.

Zakon o eksproprijaciji je gotovo u saglasnosti sa zahtevom da se vrednost zemljišta određuje prema njegovoj zamenskoj vrednosti. Procena vrednosti zemljišta vrši se prema sledećoj formuli:

$$V = V_0 + a_1X_1 + a_2X_2 + \dots + a_nX_n + \text{uvećana za iznos kamate u slučaju docnje}$$

V- Procenjena zamenska vrednost

V₀- Prosečna registrovana vrednost kod Poreske uprave u bliskoj prošlosti za promet istim ili sličnim zemljištem u istoj katastarskoj opštini ili ussednoj u slučaju da u istoj nije bilo kupoprodajnih ugovora

a₁ – dodeljeni koeficijent

X₁, X₂ – d additional corrective factures specific to the case (lokacija, specifična obeležja parcele, infrastrukturna opremljenost, posebna obeležja lokacije i sl.)

6.7 Procena vrednosti pomoćnih objekata

Zakon o eksproprijaciji je u velikoj meri kompatibilan i usaglašen sa zahtevima da se naknada za nepokretnosti određuje prema zamenskoj vrednsoti. Vrednost pogođenih pomoćnih objekata – ograde, kolibe, poljskog toaleta i skladišta grejnog materijala – procenjuje se primenom sledeće formule:

$$K = M + K_m + T + R + N + K_p + P + \text{uvećana za iznos kamate u slučaju docnje}$$

K – Naknada po troškovima zamene

M – Tržišna cena materijala

K_m – Količina potrebnog materijala

T – Transport materijala do gradilišta

R – Cena rada

N – Naknada ugovarača i troškovi nadzora

K_p – Troškovi komunalnih priključaka

P – Porezi na registraciju i prenos

Formula je usaglašena sa vlasnicima.

Zakon o eksproprijaciji i Zakon o obligacionim odnosima i Zakon o zateznoj kamati propisuju plaćanje kamate u slučaju produženja plaćanja. Obračun kamate zasniva se na kašnjenju izraženom množenjem godišnje kamatne stope za kašnjenje (koju utvrđuje Narodna banka Srbije). Zatezna kamata se, prema ovom zakonu, obračunava za broj kalendarskih dana kašnjenja u odnosu na broj kalendarskih dana u godini (365 ili 366), primenom formule proste kamate i dekurzivnog obračuna i bez obračunavanja zatezne kamate na glavnici po isteku obračunskog perioda. Primenjuje se sledeća formula:

$$k = \frac{G \cdot p \cdot d}{100 \cdot G_d}$$

Šifre:

k – Zatezna kamata,

G – Iznos duga,

p – Propisana stopa neizvršenja obaveza na godišnjem nivou,

d – Broj kalendarskih dana kašnjenja tokom perioda,

G_d – Broj kalendarskih dana u godini (365 – obična, 366 – prestupna godina).

6.8 Naknada za višegodišnje biljne zasade (orasi)

Naknada za pripatke određuje veštak odgovarajuće struke upotrebom formule za zamensku vrednost odnosno tržišna cena neamortizovanih investicija uloženi za podizanje i održavanje takvog višegodišnjih biljaka i iznos čistog prinosa koje bi orah dao, s obzirom na svoju starost i plodnost, za onoliko godina koliko je potrebno da se podigne i da stupi u punu rodnost. Određivanje pune zamenske vrednosti Određivanje pune zamenske vrednosti zahteva u obzir ne samo prinos useva tokom jedne godine, već i troškove ponovnog uspostavljanja zasada (sadnice, priprema zemljišta, đubriva itd.), kao i izgubljene prihod tokom perioda potrebnog za ponovno uspostavljanje useva. Naknada se izračunava u skladu sa principom troška pune zamene, pri čemu se stopa naknade „C“ za jedno stablo utvrđuje primenom sledeće formule:

$$C = V \times D + CP + CL$$

V - prosečna tržišna vrednost godine u toku godine

D - prosečno vreme potrebno da se drvo ponovo uspostavi na nivo proizvodnje odraslih, u godinama

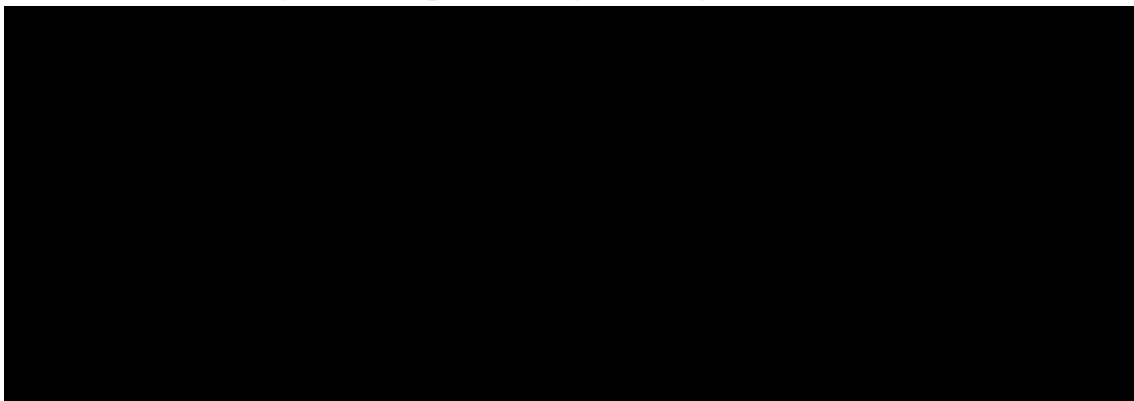
CP - troškovi sadnje (rasad, priprema zemljišta, početno đubrenje)

CL - trošak rada potrebnog za održavanje useva tokom vremenskog perioda potrebnog da se ponovo uspostavi na prethodni nivo proizvodnje

Tako dobijena jedinična cena se primenjuje na celu parcelu množenjem sa brojem stabala.

Veštak je dužan da blagovremeno najavi datum i vreme uviđaja na licu mesta kako bi vlasnik i korisnik eksproprijacij mogli adekvatno da planiraju svoje prisustvo. Međutim, prisustvo je diskreciono pravo obe strane. Veštak će dostaviti svoje nalaze i procene obema stranama koje tada imaju pravo da daju komentare na nalaz i zahtevaju popravke u slučaju identifikovanih grešaka ili traže izmene, bilo šta prikladno, u roku od 15 dana od prijema pisanog izveštaja o proceni vrednosti. Nakon što se nalaz usaglasi, isti služi kao osnova za potpisivanje dogovorenog sporazuma o nadoknadi.

6.9 Mere ublažavanja u borbi protiv socijalne ranjivosti

Grad Novi Pazar je odredio kontakt osobu koja će komunicirati sa vlasnikom i pružati smernica i kontakt sa Fondom zdravstvenog osiguranja i Zavodom za zapošljavanje Novog Pazara. Unutar ove dve institucije imenovane su dodatne osobe za kontakt i njihovi podaci su dati sopstveniku. Oni su najbolji u pružanju smernica i praktične podrške.

Kratkoročne ciljevi i ishod ove dodatne podrške imaju za cilj reintegraciju u sistem zdravstvenog osiguranja u naredna 3 meseca. Očekuje se da će se ovo postići kroz sledeće mere: (i) stručni pravni savet o dostupnim opcijama, (ii) aktivna stručna pravna podrška u ispunjavanju prethodnih uslova potrebnih za ponovni ulazak u sistem zdravstvenog osiguranja, (iii) pružanje tri opcije kako će kratkoročni (3 meseca) finansijski doprinosi biti pokriveni da bi zdravstveno osiguranje postalo aktivno, i (iv) usvojiti plan za procenu veština i poslova i ograničenja zbog postojećih zdravstvenih uslova kako bi se omogućio prioritet u mogućnosti zapošljavanja sa Projektom nakon potpisivanja ugovora o izvođenju građevinskih radova.

Pored toga, Projekat će obezbediti obezbedi potreštine za domaćinstvo, kao što su ćebad, novi predmeti nameštaja itd. kroz postojeću podršku koju šira zajednica Novog Pazara proširuje na osobe kojima je ova pomoć potrebna. Vlasnik se saglasio sa ovim merama.

7. MEHANIZAM ZA REŠAVANJE ŽALBI

7.1 Organizacioni aranžmani za žalbeni mehanizam

Žalbama će se upravljati preko Centralne službe za povratne informacije koju osnivaju i kojom upravljaju PIU i za ovaj Potprojekat posebno namenjeni Lokalni odseci za žalbe, koji zajedno čine Žalbeni mehanizam (ŽM). Nakon pažljivog razmatranja, mehanizam za rešavanje žalbi za ovaj potprojekat osmišljen je kao odgovor na dogovor sa sopstvenicima odražavajući lokalne potrebe, običaje, navike i očekivanja zajednice.

Centralna služba za povratne informacije uspostavljena je 2021. godine i u potpunosti je u funkciji.

Lokalni odsek za žalbe je uspostavljen 27. januara 2023. godine i u potpunosti je u funkciji. Odluka o uspostavljanju priložena je u Annex 11 – . Žalbeni mehanizam je uspostavljen kao forum za žalbe i komentare u vezi sa eksproprijacijom, privremenim uticajem na bilo koju vrstu imovine i štetama u vezi sa izvođenjem radova, čime omogućava licima bolji pristup nadležnim organima za izvođenje projekta, što se pokazalo kao veoma korisno. S obzirom na mali obim projekta i relativno mali uticaj, mehanizam je osmišljen kao telo od četiri člana. Smatra se da je to dovoljan kapacitet za rešavanje žalbi. Jedan od članova biće predstavnik sopstvenika, a tri su predstavnici Grada Novog Pazara, i to oni koji, radi obezbeđivanja pune nepristrasnosti, nisu direktno uključeni u postupak eksproprijacije. Komisja će se po potrebi sastajati, u zavisnosti od opsega i prirode žalbi.

I služiće kako kao informativni centar na nivou celog Projekta, tako i kao žalbeni mehanizam dostupan onima koji su pogođeni implementacijom svih potkomponenti Projekta, a primenjivaće se na sve projektne aktivnosti i biće relevantan za sve lokalne zajednice pogođene

projektnim aktivnostima. Žalbena komisija će biti nadležna za primanje i odgovaranje na žalbe i komentare sledeće dve grupe:

- Fizičko /pravno lice direktno pogođeno projektom, potencijalni korisnici Projekta,
- Fizičko /pravno lice direktno pogođeno projektom putem eksproprijacije i raseljavanjem,
- Zainteresovane strane – lica zainteresovana za projekat, i
- Stanovnici/zajednice zainteresovane za i/ili pogođene projektnim aktivnostima.

Jedinica za upravljanje projektom u saradnji sa Gradom Novim Pazarom obezbedila je da svi budu u potpunosti obavешteni o žalbenom mehanizmu tako što je prosledio informacije o postojanju ovog mehanizma, njegove funkcije, kontakt osoba i procedura za podnošenje žalbi u pogođenim područjima.

Radi toga, informacije o mehanizmu bile su ili će biti dostupne, u zavisnosti od slučaja, na sledećim mestima:

- oglasna tabla i sajt Grada Novog Pazara (www.NoviPazar.org),
- na gradilištu kod inženjera (kada počnu građevinski radovi).

Pored toga, Jedinica za upravljanje projektom Direkcije za Vode distribuirala je informativni letak i brošuru koja sadrži informacije o ulozi komisije i kontakt informacije za podnošenje žalbi/komentara na kućne adrese svih sopstevnika. Informativni letak priložen je u Annex 5 – Da bi se omogućio jednostavan pristup, štampani obrazac za evidentiranje žalbi biće dostupan u prostorijama Grada Novog Pazara, kao i za preuzimanje na sajtu Grada Novog Pazara i MPŠV, a jedan primerak poslat je na kućne adrese domaćinstava duž trase budućih radova. Obrazac za evidentiranje žalbi prikazan je u Annex 6 – .

7.2 Žalbeni postupak

Žalbeni postupak osmišljen je tako da bude efikasan, jednostavan, razumljiv i bez troškova za podnosioca žalbe. Bilo koja žalba može se uputiti ŽK lično ili telefonom ili pismenim putem popunjavanjem žalbenog formulara, i to poštom, faksom ili ličnom dostavom na dole navedene adrese/brojeve:

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, PIU Proslediti CSPI Adresa Dr Ivana Ribara 149 11070 Beograd Telefon: +381 11 6163-600 Mejl: rdvpiu@yahoo.com	Grad Novi Pazar Žalbena komisija (kao Lokalni odsek za žalbe) Esad Mahmutović Adresa Stevana Nemanje br. 2 36300 Novi Pazar Telefon: 064/890-7338 Mejl: esad.mahmutovic@novipazar.org.rs
--	--

Sve žalbe biće evidentirane u Registru žalbi, s dodeljenim brojevima i potvrđama o prispeću u roku od 3 radna dana. Registar žalbi imaće sve potrebne elemente za razvrstavanje žalbi prema

polu evidentiranog lica, kao i prema vrsti žalbe. Svaka žalba biće evidentirana u registru sa sledećim podacima:

- opis žalbe,
- datum potvrde prijema, poslat podnosiocu pritužbe,
- opis preduzetih radnji (istraga, korektivne mere), i
- datum rešavanja i zatvaranja slučaja / pružanje povratnih informacija podnosiocu žalbe.

Komisija će uložiti sve razumne napore da reši žalbu nakon potvrde o njenom prispeću. Ako žalba/pritužba nije formulisana dovoljno jasno, komisija je dužna da pomogne i pruži savete, pa čak i pomogne u prepravljanju podneska, kako bi žalba/pritužba postala jasno formulisana, a sve u svrhu informisane odluke, a u najboljem interesu lica pogođenih Projektom. Ako komisija nije u mogućnosti problem reši trenutnim korektivnim merama, biće određene dugoročne korektivne mere. Odluka komisije daće jasnu procenu o žalbi/pritužbi, jasnu odluku i preporuke za pravičan pravni lek i predložiti mere za ispravku činjenja koje su bile uzrok žalbe, kao i predložiti mere za naknadu ako mere ublažavanja ne mogu da isprave štetu ili povredu. Odluka mora biti u pisanoj formi i uručena licu koje je podnelo žalbu, kao i svakom drugom licu ili instanci na koje će se preporuka i mere primeniti ili koje je pod zakonskom obavezom postupanja. Lice koje je podnelo žalbu može da iskaže svoje lično zadovoljstvo ishodom postupka rešavanja žalbe.

Podnosilac pritužbe biće obavešten o predloženim rešenjima u roku od 7 radnih dana od potvrde o prispeću žalbe.

Ako određeni problem utvrđen putem žalbenog mehanizma ne može da se reši ili ako nije potrebno preduzimanje mera, podnosiocu žalbe će biti dostavljeno detaljno objašnjenje/opravljanje zašto problem nije rešen. Odgovor će takođe sadržati objašnjenje o tome kako lice/organizacija koja je podnela žalbu može da nastavi sa žalbom u slučaju da ishod ne smatra zadovoljavajućim.

Podnosioci pritužbe u svakom trenutku mogu da zatraže druge pravne lekove u skladu sa pravnim okvirom Republike Srbije.

Komisija će objaviti, jedan preliminarni izveštaj o broju i vrsti primljenih žalbi, obrađenim i rešenim komentarima, razvrstanim po polu podnosilaca i vrsti žalbe/komentara dva meseca nakon uspostavljanja, zatim drugi preliminarni izveštaj tokom građevinskih radova i jedan završni izveštaj po završetku radova.

7.3 Monitoring i izveštavanje o žalbama

U odgovornosti Centralne komisije spadaće sledeće:

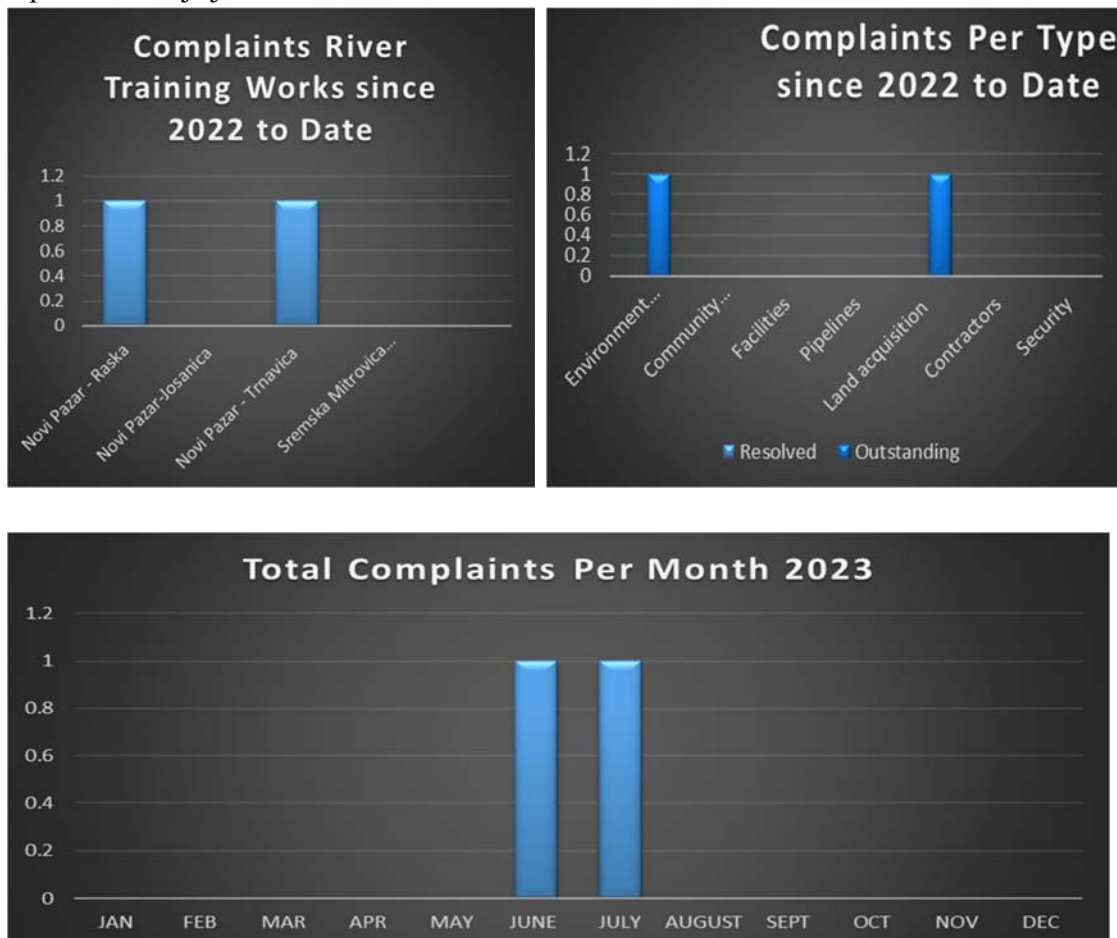
- Prikupljanje podataka od lokalnih komisija, koji služe kao lokalni punktovi, o broju, sadržaju i statusu žalbi i njihovo postavljanje u jedinstvenu regionalnu bazu podataka;
- Održavanje evidencije žalbi na pritužbe primljene na regionalnom i lokalnom nivou;
- Monitoring vanrednih problema i predlaganje mera za njihovo rešavanje;
- Objavlivanje kvartalnih izveštaja;
- Sumiranje i analiza kvalitativnih podataka dobijenih od lokalnih punktova za prijem žalbi o broju, sadržaju i statusu pritužbi i njihovo postavljanje u jedinstvenu bazu podataka projekta;
- Monitoring vanrednih problema i predlaganje mera za njihovo rešavanje.

Mesečni izveštaji o socijalnom monitoringu dostavljaju se Svetskoj bankci preko PIU-a, a obuhvatiće deo koji se odnosi na žalbenu komisiju sa ažuriranim informacijama o sledećim stavkama:

- Status implementacije i funkcionisanja mehanizma (procedure, obuka, kampanje podizanja svesti, budžetiranje itd.);
- Kvalitativni podaci o broju primljenih žalbi (prijave, sugestije, pritužbe, zahtevi, pozitivne povratne informacije) i broju rešenih žalbi;
- Kvantitativni podaci o vrsti žalbi i odgovora, rešenim problemima i pritužbama koje ostaju nerešene;
- Stepem zadovoljstva preduzetim merama (odgovorom);
- Bilo koje preduzete korektivne mere.

7.4 Izveštavanje o žalbama

Od 27. januara 2023. godine jedna žalba je primljena u vezi sa Potprojektom Regulacije reke Trnavice. Grafikoni rezimea izrađeni na osnovu evidencije žalbi koju vode ŽM i PIU prikazuju ukupnu statistiku za žalbe. Žalba se odnosila na propušteno evidenitranje višegodisnjih biljaka na parceli za koje je trebalo odrediti naknadu.

7.5 Sistem rešavanja žalbi Svetske banke

Zajednice i pojedinci koji smatraju da su negativno pogođeni bilo kojim projektom koji podržava Svetska banka (SB) mogu da podnesu žalbe postojećim mehanizmima za rešavanje žalbi na nivou projekta ili Službi za rešavanje žalbi Svetske banke (SRŽ). SRŽ osigurava da primljene žalbe budu odmah razmotrene kako bi se rešili problemi vezani za projekat. Zajednice i pojedinci pogođeni projektom mogu da podnesu svoju žalbu nezavisnoj Inspekcijskoj komisiji Svetske banke, koja utvrđuje da li je šteta nastala, ili bi mogla da nastane, kao rezultat nepoštovanja politike i procedura Svetske banke. Žalbe se mogu podneti u bilo kom trenutku nakon što je Svetka banka direktno obavestena o potencijalnim problemima, a rukovodstvu banke data prilika da odgovori. Za informacije o tome kako da podnesete žalbe Službi za rešavanje žalbi Svetske banke (SRŽ), posetite <http://www.worldbank.org/en/projects-operations/products-and-services/grievance-redress-service>. Za informacije o tome kako da podnesete žalbe Inspekcijskoj komisiji Svetske banke, posetite www.inspectionpanel.org.

8. JAVNE KONSULTACIJE I UČEŠĆE JAVNOSTI

Jedinica za implementaciju projekta (PIU), zajedno sa predstavnicima odeljenja zaduženih za eksproprijaciju, odgovorna je za saopštavanje neophodnih informacija o projektu i postupaku, kao što je navedeno u Akcionom planu, licima pogođenim projektom (LPP). Jedinica u okviru systemske kontinuirana podrška, pomaže gradskim zvaničnicima da se usklade sa RAP-om sve dok se ne postigne puna implementacija.

Jedinica za implementaciju projekta će, zajedno sa Gradom Novim Pazarom, sprovesti javne rasprave o RAP-u i objaviti informacije koje odražavaju glavna pitanja od značaja za Projekat. Pravovremene informacije i kontakti za dalje upite informacija, raspoloživi žalbeni mehanizam i objavljivanje RAP-a odvićaće se na sledeći način:

- saopštenja u lokalnim dnevnim medijima,
- direktna komunikacija,
- sajt www.Novi.Pazar.org
- sajt MPŠV
- oglasna tabla Grada Novog Pazara

Ovaj RAP će biti objavljen na srpskom i engleskom jeziku na gore navedenim sajtovima, a biće dostupan i u štampanom obliku u prostorijama Grada Novog Pazara i JEDINICA ZA IMPLEMENTACIJU PROJEKTA . Svi lični podaci biće uklonjeni iz javno dostupnih primeraka.

8.1 Prethodno angažovanje zainteresovanih strana i protokol

Angažovanje zainteresovanih strana u vezi sa eksproprijacijom počelo je proglašenjem javnog interesa. Tada je objavljeno saopštenje za javnost, kao i okvirni rok za eksproprijacija.

U skladu sa zahtevima SEP-a, Potprojekat je zvanično i javno objavljen 9. novembra 2022. godine. Dokazi o objavi priloženi su u Aneksu 14.

Kasnije tog meseca, u periodu od 5 dana (od 11. do 16. novembra 2022), jedinica za implementaciju projekta je sprovedla formalnu proveru stanja životne i društvene sredine kako bi se identifikovali rizici i uticaje po društvo i životnu sredinu, uključujući one koji proizilaze iz eksproprijacije. Provera je obavljena duž 3600 metara duge trase radova na regulaciji reke i podrazumevala je razgovore sa domaćinstvima pogođenim Projektom. Tokom provere, razgovaralo se o protokolu i instrumentima koje treba pripremiti, o RAP-u i ESMP-u i detaljima mehanizma za podnošenje pitanja, komentara i nedoumica, uključujući informacije da će žalbena komisija biti osnovana početkom iduće godine.

U periodu od maja do avgusta 2023. godine sprovedena je socio-ekonomska anketa uz podršku Grada Novog Pazara. Anketa je najavljena putem pojedinačnih obaveštenja koja su svim pogođenim licima dostavljena kurirskom službom.

U maju 2023. godine nastavljeno je angažovanje zainteresovanih strana uporedo sa izradom Plana upravljanja životnom sredinom i socijalnim pitanjima (ESMP), čija je javna rasprava održana 19. maja 2023. godine uz učešće javnosti i lica čija će imovina biti eksproprijasana. Slike i evidencija prisustva priloženi su u Aneksu 15. Evidencija prisustva biće uklonjena iz verzije dokumenta za javnu objavu u skladu sa zahtevima za zaštitu podataka o ličnosti. Predstavljanje društvenog rizika i uticaja bilo je posvećeno protokolu angažovanja, dostupnom žalbenom mehanizmu i detaljnom postupaku eksproprijacije, te očekivanjima i principima naknade. Svim učesnicima dostavljeni su primerci ESMP-a, informativnog letka za žalbe i formulara za žalbe, koji su od januara 2023. godine takođe dostupni i na oglasnoj tabli Grada Novog Pazara.

Nakon završetka svih provera u novembru, Grad Novi Pazar pozvao je svakog pojedinačnog vlasnika na raspravu o postupaku eksproprijacije. Vlasnici su pozivani pismenim putem, sa dokazom o prijemu poziva. Uobičajeno vreme između poziva i rasprave bilo je 8–14 dana. U slučajevima kada vlasnika zastupa član porodice, od njega je zatraženo da dostavi punomoćje kojim se dokazuje ovlašćenje za zastupanje. Sa vake javne rasprave dostupan je zapisnik, koji su potpisale sve strane, zvaničnik koji je vodio raspravu, javni pravobranilac i vlasnik zemljišta. Tom prilikom predstavljeni su svi detalji postupaka eksproprijacije, rokovi, polaganje prava, postupak procene vrednosti zemljišta i imovine, uključujući pravo na pravni lek, formalne mogućnosti žalbe u svakoj fazi, pored dodatnog žalbenog mehanizma. Dokumentacija koja se odnosi na pojedinačne aktivnosti angažovanja vodi se zasebno u spisima predmeta vezanim za svakog vlasnika i parcelu i čuva u arhivi Grada Novog Pazara.

8.2 Izveštaj o javnim konsultacijama

Biće završeno nakon javnih konsultacija.

9. INSTITUCIONALNI ARANŽMAN I TIM ZA IMPLEMENTACIJU

9.1 Odgovornost za implementaciju

Potprojekat i ovaj RAP implementiraće Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (MPŠV) i Jedinica za implementaciju projekta koja posluje u okviru njega, uz učešće drugih institucija, kao što je detaljno navedeno u donjoj tabeli. Jedinica za implementaciju projekta će implementirati ili osigurati implementaciju materijalnih mera i radnji kako bi se Projekat

implementirao u skladu sa Ekološkim i socijalnim standardima (**ESS**), Planom ekoloških i društvenih obaveza (**ESCP**), RPF-om i ovim RAP-om.

Jedinica za implementaciju projekta će obezbediti odvijanje postupaka nevoljnog eksproprijacije u skladu sa RAP-om, kao i uspostavljanje i održavanje organizacione strukture sa kvalifikovanim osobljem u upravi Grada Novog Pazara radi blagovremene i usklađene implementacije RAP-a i rešavanja žalbi. Jedinica za implementaciju projekta je u Tendersku dokumentaciju uvrstio klauzule za poboljšanje ekoloških, socijalnih, zdravstvenih i bezbednosnih performansi Izvođača radova kojima će biti dodeljeno izvođenje građevinskih radova. Ostale organizacije i strane uključene u postupak eksproprijacije su Ministarstvo finansija i Poreska uprava.

Donja tabela daje prikaz odgovornosti i aranžmana za implementaciju zahteva ovog RAP-a.

Tabela 2: *Odgovornosti i aranžmani za implementaciju*

Stavka	Odgovorna instanca
Objavljivanje informacija i dokumenata, angažovanje zainteresovanih strana, terenske aktivnosti i organizacija javnih i pojedinačnih konsultativnih sastanaka i događaja	PIU na čelu sa svojim socijalnim stručnjakom
Vođenje evidencije	Jedinica za implementaciju projekta i Grad Novi Pazar
Direktna komunikacija i, ako je potrebno, posete vlasnicima i stanarima	Jedinica za implementaciju projekta i Grad Novi Pazar
Procena imovine koja se otkupljuje	Ministarstvo finansija – Poreska uprava
Procena imovine vezane za zemljište	Akreditovani stručnjaci za procenu sa relevantnom stručnošću (npr. poljoprivreda, građevinarstvo itd.)
Eksproprijacija	Grad Novi Pazar – Odeljenje za imovinsko-pravne odnose
Predstavništvo Korisnika Novi Pazar	Kancelarija javnog pravobranioca
Isplata naknade	Grad Novi Pazar
Pravni lek mimo upravnog postupaka i SRŽ	Osnovni sud u Novom Pazaru Upravni sud u Kraljevu Vrhovni sud u Beogradu
Pravna pomoć LPP	Grad Novi Pazar
Monitoring i izveštavanje o otkupu zemljišta i žalbama	Jedinica za implementaciju projekta
Monitoring i izveštavanje o uticajima tokom građevinskih radova (npr. privremene štete zbog zauzimanja zemljišta)	Primarno Jedinica za implementaciju projekta, Korisnik eksproprijacije Grad Novi Pazar, Izvođač radova

Upravljanje žalbama	Komisija za žalbe, osnovana od strane Grada Novog Pazara 27.1.2023.
Koordinacija između instanci	Jedinica za implementaciju projekta sa osnovanom Radnom grupom
Završni izveštaj i evaluacija implementacije RAP-a	Jedinica za implementaciju projekta

9.2 Institucionalni kapaciteti

Implementaciju odredbi i obaveza iz ovog RAP-a vršiće Ministarstvo poljoprivrede, koje je odgovornost za implementaciju dodelilo Direkciji za Vode. Direkcija za Vode već ima uspostavljenu Jedinica za implementaciju projekta za Projekat navodnjavanja i odvodnjavanja koji je finansirala Svetska banka, a koji je okončan 31. marta 2013. i Projekat hitne sanacije od poplava koji je završen 2019. Tokom pripreme investicija i implementacije radova, Jedinica za implementaciju projekta će raditi u bliskoj koordinaciji sa Gradom Novim Pazarom.

Smatra se da je za implementaciju ovog RAP-a i potprojekta zaštite od poplava Novog Pazara angažovano dovoljno ljudskih resursa za obavljanje svih zadataka u vezi sa sprovođenjem ovog RAP-a, uključujući i pripremu Završnog izveštaja. Organizacija Jedinice za sprovođenje projekta prikazana je u hijerarhijskom grafikonu dole:

10. PLAN IMPLEMENTACIJE

Tabela 3: Okvirni raspored implementacija RAP-a Trnavnica

N ^o	Aktivnost	Odgovornost	2023						2024
			Jun	Jul	Avg	Sep	Okt	Nov	
	Osnivanje Žalbene komisije	Grad Novi Pazar	Završeno 27. januara 2023.						
	Popis i socio-ekonomska anketa i uspostavljanje osnovnih uslova	Jedinica za implementaciju projekta	1-30	1-31	1-18				
	Objavljivanje nacrtu RAP-a	Jedinica za implementaciju projekta					5		
	Individualne konsultacije sa sopstvenicima	Jedinica za implementaciju projekta / Grad Novi Pazar	1-30	1-31	1-18	1-30	1-15		
	Javne konsultacije o nacrtu RAP-a	Jedinica za implementaciju projekta					15		
	Objavljivanje konačnog RAP-a	Jedinica za implementaciju projekta / Grad Novi Pazar					17		
	Eksproprijacija (pripreme aktivnosti)	Grad Novi Pazar	1-30	1-31	1-31	1-12			
	Formalni postupak eksproprijacije	Grad Novi Pazar					1-31		
	Procena imovine u fazi pregovora	Grad Novi Pazar / Akreditovani stručnjaci / Poreska uprava	1-30	1-31	1-31	1-31	1-31		
	Isplata naknade prema sporazumima	Grad Novi Pazar					1-31	15-30	
	Ustupanje osporenih predmeta sudu	Grad Novi Pazar	U trenutku kada je naknada i formalno osporena a ako druga runda pregovora ne uspe predmet će biti ustupljen sudu						
	Pristup eksproprianom zemljištu	Jedinica za implementaciju projekta i Nadzorni organ	Nakon što naknada bude isplaćena i/ili namenski izdvojena u Trezoru za nerešene sudske predmete						
	Uklanjanje nepokretnosti sa zemljišta	Izvođač radova pod nadzorom PIU i konsultanta za nadzor (inženjera)	Tokom građevinskih radova, ali ne pre nego što bude isplaćena naknada (mart 2024)						
	Monitoring	Jedinica za implementaciju projekta	Mesečno do završetka građevinskih radova						
	RAP Izveštaj o napretku	Jedinica za implementaciju projekta	Tri izveštaja, odnosno 30. novembar, 31. januar i 30. mart						
	RAP Završni izveštaj	Jedinica za implementaciju projekta							30. maj

10.1 Monitoring, evaluacija i izveštavanje

PIU će vršiti monitoring postupaka eksproprijacije i raseljavanja u cilju:

- utvrđivanja da li se aktivnosti odvijaju prema rasporedu i da li se poštuju rokovi;
- procenjivanja da li su mere naknade / obnove dovoljne;
- utvrđivanja svih potencijalnih problema (uključujući monitoring upravljanja žalbama u pogledu evidentiranja i odgovaranja na žalbe u određenom vremenskom okviru); i
- utvrđivanja metoda za ublažavanje svih utvrđenih problema.

Pored toga, konsultant za nadzor građevinskih radova imaće dužnost i obavezu da vrši monitoring implementacije socijalnih uslova tokom faze izgradnje. Te dužnosti obuhvataju sledeće:

- Nadzor izvođača radova u izvršavanju njihovih obaveza u pogledu vremenskog okvira RAP-a;
- Priprema i podnošenje redovnih izveštaja PIU o implementaciji mera socijalnog monitoringa;
- Pružanje usluga lokalnoj zajednici putem primanja povratnih informacija i predloga;
- Građevinska tabla na gradilištu će sadržati jasno vidljive podatke o kontakt osobama u ime nadzornog organa, kao i radno vreme za kontakte sa javnošću. Sve pritužbe, pohvale i predlozi koje dobije nadzorni organ, zajedno sa mišljenjem supervizora, prosleđuju se Naručiocu na dalje postupanje. Ideja je da se na svaku reakciju lokalnog stanovništva obezbedi blagovremeni odgovor, dok će se jedinstvena evidencija o prepisci sa lokalnim stanovništvom prikazati u redovnim izveštajima finansijskoj instituciji; Veoma je važno da lokalno stanovništvo bude u potpunosti svesno mogućnosti žalbe i da je mehanizam za podnošenje žalbi veoma jednostavan;
- Obustava radova koji izazivaju visok nivo buke u periodima kada takva buka nije dozvoljena;
- Obustava radova ukoliko nije obezbeđena adekvatna zaštita lokalnog stanovništva i životne sredine od prašine i zagađenja. Predviđeno je da, u završnim fazama izvođenja radova, nadzorni organ popuni upitnike uz pomoć lokalnog stanovništva, a u ime Naručioca, kako bi se procenio stepen zadovoljstva lokalnog stanovništva. Upitnici bi se slali na kućne adrese meštana, a oni koji ih popune mogli bi da ih lično dostave predstavniku nadzornog organa ili pošalju redovnom poštom na adresu Naručioca. Iskustvo stečeno tokom realizacije različitih projekata obnove infrastrukture u Srbiji, finansiranih iz kredita SB, značajno je doprinelo boljoj pripremi osnova za društveni monitoring i procenu naknadnog ublažavanja uticaja projekta na lokalnu zajednicu. Vezano za pozitivnu praksu, predstavnik PIU-a će vršiti redovne kontrole preduzetih mera od strane izvođača i nadzornog organa.

PIU će održavati bazu podataka o otkupu zemljišta s vlasnicima/korisnicima pogođene imovine.

PIU će mesečno ažurirati sve osnovne informacije.

Ovim putem osmišljeni su indikatori koji će se koristiti za monitoring implementacije ovog RAP-a, a koji će između ostalog uključiti:

- Ukupnu potrošnju za eksproprijaciju i naknadu
- Broj LPP po kategorijama i broj domaćinstava pogođenih projektom po kategorijama
- Broj LPP čija je imovina oštećena građevinskim radovima
- Broj LPP kojima je kompenzovana šteta
- Broj javnih sastanaka i rasprava sa pogođenim licima
- Broj pogođenih pomoćnih objekata,
- Broj ekspropisanih m²,
- Broj i procenat pojedinačnih sporazuma o naknadi potpisanih pre početka građevinskih aktivnosti,
- Broj i vrste žalbi koje je ŽK primila u vezi sa eksproprijacijom (broj podnetih žalbi, broj i procenat rešenih žalbi u navedenom roku od 7 dana, broj i procenat lica zadovoljnih ishodom, odnosno odgovorom na njihov žalbe/komentare, sve razvrstano po polu podnosioca žalbe), i broj pokrenutih pravnih radnji u vezi sa eksproprijacijom,
- Broj žalbi koje je ŽK primila u vezi sa građevinskim radovima
- Broj lica angažovanih kao lokalna radna snaga za potrebe izvođenja radova (lice-mesec i broj stvarno zaposlenih lica, razvrstano po polu);
- Broj ugovora koje je izvođač radova zaključio u lokalnoj zajednici (npr. za smeštaj radnika, zakup parcela za skladištenje materijala i sl.).

PIU će mesečno ažurirati bazu podataka u vidu Excel tabela i prosleđivati kvartalna ažuriranja Svetskoj banci.

10.2 Završni izveštaj

PIU će vršiti monitoring implementacije postupaka raseljavanja, kroz interne institucionalne aranžmane.

Na osnovu polugodišnjeg izveštaja, PIU će napraviti interni završni izveštaj u roku od 2 meseca od završetka raseljavanja kako bi sumirao implementaciju RAP-a. Izveštaj treba da potvrdi da su sve stavke uvrštene u RAP isporučene i sve usluge pružene. Pored toga, izveštaj treba da proceni da li su mere ublažavanja koje su propisane u RAP-u ostvarile željeni efekat. Socio-ekonomski status pogođenog stanovništva će se meriti u odnosu na osnovne uslove stanovništva pre raseljavanja, kako je utvrđeno putem popisa i socio-ekonomska ankete. Interni završni izveštaj smatra se odgovarajućim u pogledu stepena uticaja.

11. TROŠKOVI I BUDŽET

Prema nacionalnim uslovima, troškove eksproprijacije snosi Korisnik eksproprijacije, odnosno Grad Novi Pazar. Sredstva potrebna za eksproprijacija obezbeđena su i opredeljena u Budžetu Grada Novog Pazara. Potvrda o dokazima o novčanim sredstvima priložena je u Annex 8 - .

Tabela 4: Procena budžeta za eksproprijaciju

Tabela je izostavljena iz verzije za objavu radi zaštite podataka o ličnosti.

Tabela – Budžetska opredeljenja po OPP

Tabela je izostavljena iz verzije za objavu radi zaštite podataka o ličnosti.

Annex 0 – Fotografije sa terena

Pomoćni objekat 1

Pomoćni objekat 2

Pomoćna struktura 3

Pomoćna struktura 4

Pogođena imovina (kultivisana stabla oraha)

Tipični uslovi na lokaciji

U skladu sa Ekološkim i društvenim standardima Svetske banke ESS5 i ESS10

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
Republička Direkcija za vode, objavljuje poziv za

JAVNE KONSULTACIJE
povodom
AKCIONONG PLANA RASELJAVANJA

Za radove na regulaciji reke Trnavice u Novom Pazaru u okviru Projekta Integrisanog upravljanja rekama Save i Drine (SDIP)

koje će se održati 10.11. 2023 at 15:00 PM (Local time) at the City of Novi Pazar

Dokument koji je predmet konsultacija dostupan je na sledećim mestima:

- Štamana verzija - u prostorijama Minsitarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Direkcija za vode, Beograd, četvri sprat, radnim danima između 11:00 i 13:00 časova po lolanom vremenu tokom 14 dana od dana objave javnog poziva in regards to the date of public announcement of this invitation.
- Štamana verzija – u protorijama Grada Novog Pazara tokom radnog vremena,
- Na internet stranici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede- Direkcija za vode: www.rdvode.gov.rs
- Na internet stranici Grada Novog Pazara: www.NoviPazar.org

Pitanja i primedbe vezane za predmeti dokument, mogu se podneti u pisanoj formi na dole navedenu adresu, elektronskom poštom, kao i direktno tokom konsultacija.

Dodatne informacije možete dobiti dostavom upita putem elektronske pošte:

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i
vodoprivrede, Direkcija za vode, Jedinica za
implemenatciju projekta
e-mail: rdvpiu@yahoo.com
Telefon: 011 /636 600
ili
Lokalna komisija za žalbe
e-mail: esad.mahmutovic@novipazar.org.rs

.....
Naziv i sedište organa kome se zahtev upućuje

ZATHEV

za pristup informaciji javnog značaja

Na osnovu člana 15. st. 1. Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja („Službeni glasnik RS“, br. 120/04, 54/07, 104/09 i 36/10 i 105/2021), od gore navedenog organa /zahtevam:*

- obaveštenje da li poseduje traženu informaciju;
- uvid u dokument koji sadrži traženu informaciju;
- kopiju dokumenta koji sadrži traženu informaciju;
- dostavljanje kopije dokumenta koji sadrži traženu informaciju:**
- poštom
- elektronskom poštom
- faksom
- na drugi način:***

Ovaj zahtev se odnosi na sledeće informacije:

_____
_____
_____ (dati što precizniji opis
informacije koja se traži, kao i druge podatke koji olakšavaju pronalaženje tražene informacije).

Tražilac informacije/Ime i prezime

U _____,

_____
Adresa

Dana _____ 201__ (datum)

_____
Drugi podaci za kontakt

Potipis
_____

* U kućici označiti koja zakonska prava na pristup informacijama želite da ostvarite.

** U kućici označiti način dostavljanja kopije dokumenata.

*** Ako zahtevate drugi način dostavljanja obavezno upisati koji način dostavljanja zahtevate.

Annex 3 – Anketni upitnik

Broj upitnika:

Datum ankete: .2023

Grad: Novi Pazar

Lokacija:

Adresa:

Broj katastarske parcele:

Da li je cela parcela ugrožena: DA / NE

Ukoliko to nije slučaj, precizirajte veličnu dela parcele koji nije ugoržen: m²

1. OPŠTE INFORMACIJE O RESPONDENTU

1.1. Ime i prezime respondenta:

1.2. Mesto boravka:

1.3. Vlasnik ili korisnik parcele:

1.4. Nacionalnost:

1.5. Broj telefona:

2. OPŠTE INFORMACIJE O UGROŽENOJ SVOJINI (PARCELI)

2.1. Lokacija parcela, ukupan broj po lokaciji i katastarski broj

Lokacija	Ukupan broj parcela	Broj katastarske parcele	Trenutna namena upotreba <i>Štiklirajte upotrebu</i>
1.			Obradivo zemljište Šuma Pašnjak Ne koristi se
2.			Obradivo zemljište Šuma Pašnjak Ne koristi se
3.			Obradivo zemljište Šuma Pašnjak Ne koristi se

3. PITANJA SVOJINE

3.1. Vlasnik: Da Ne

3.2. Korisnik: Da Ne

3.3. Detalji o svojini

Kompletno
prijavljeno pravo
vlasništva

Legalizacija u toku		U kojoj je fazi postupaka legalizacije:
Legalni zakup javnog zemljišta		Vlasnik
Legalni zakup privatnog vlasništva		Vlasnik (detalji za kontakt):
Neformalni zakup		Vlasnik (detalji za kontakt):
Potpuno neformalno		Na koji način je vlasnik došao u posed gore navedene parcele?
Suvlasnički odnos DA / NE		U slučaju da je to slučaj, navedite imena i prezimena suvlasnika:

Štiklirajte odgovarajući kvadratić

4. POLJOPRIVREDNE AKTIVNOSTI

4.1. Višegodišnje / jednogodišnje vrste: _____

4.2. U slučaju višegodišnjih: Godina sadnje: _____

4.3. Prosečan prinos na predmetnoj parceli prema farmeru: _____
(precizirajte jedinicu mere).

4.4. Celokupno zemljište koje je na raspolaganju farmeru, uključujući ovu i druge parcele: _____
hektara

Uključujući obrdivo zemljište, pašnjake, šume, neplodno i zemljište koje se ne koristi – uneti celokupno zemljište koje je na raspolaganju farmeru, bez obzira na vlasništvo.

4.5. Od čega je ove godine obrađeno: _____ hektara

5. POLJOPRIVREDNE AKTIVNOSTI

5.1. Da li prodajete poljoprivredne proizvode
_____

5.2. Ako prodajete, koliki je Vaš godišnji prihod od prodaje poljoprivrednih proizvoda: _____

5.3. Da li koristite poljoprivredne proizvode za svoje potrebe (isharnu):
_____

5.4. Da li ste imali planove sa ugroženim delom katastarske parcele? DA / NE

5.5. Ako jeste, šta ste želeli da uradite sa delom ugoržene katastarske parcele? _____

6. OPŠTE INFORMACIJE O UGROŽENIM ČLANOVIMA DOMAĆINSTVA

6.1. Informacije o članovima domaćinstva

	Ime i prezime	Srodstvo sa glavom domaćinstva	Godina rođenja	Pol		Zanimanje	Obrazovanje (diploma, ili stručno obrazovanje)
				M	Ž		
1	HH	HH		M	Ž		
2				M	Ž		
3				M	Ž		
4				M	Ž		
5				M	Ž		

7. SOCIO-EKONOMSKI DETALJI O UGROŽENOM DOMAĆINSTVU

UGROŽENOST

7.1 Da li neko od članova domaćinstva ima jedan od sledećih problema:		7.2. Socijana primanja (da ili ne, u slučaju da je odgovor da, navedite vrstu pomoći)
Fizički hendikep		
Mentalni hendikep		
Hronično oboljenje koje zahteva redovnu medicinsku negu		
Hronična bolest koja zahteva hospitalizaciju		
Nezaposlen ili bez redovnog prihoda		
Starija osoba i/ili starija osoba koja živi sama		
Pripadnik etničke, manjinske grupe (npr. romska populacija)		
Drugi problemi (navedite)		

Navedite broj ugroženih članova domaćinstava u delu 2 relevantne tabele

7.1. Ukupan prihod domaćinstva

U koje od navedenih kategorija spada Vaše domaćinstvo prema ukupnom mesečnom prihodu	
Manje od 10, 000 dinara	
Između 10.000 i 40, 000 dinara	
Između 40,000 i 70,000 dinara	
Više od 70,000 dinara	

U slučaju da nekoliko članova domaćinstva zarađuje, molimo Vas da saberete ove iznose

Koji su od navedenih Vaši izvori prihoda:			
Plata		Penzija	
Individualna poljoprivredna proizvodnja		Državna ili druga pomoć	
Malo preduzeće		Ostalo (navedite):	
Doznake (iz inostranstva)		Ostalo (navedite):	

Štiklirajte odgovarajući kvadratić

7.2 Ukupni mesečni troškovi i kategorije

U koje od navedenih kategorija spada Vaše domaćinstvo prema ukupnoj mesečnoj potrošnji:	
Manje od 10, 000 dinara	
Između 10.000 i 40, 000 dinara	
Između 40,000 i 70,000 dinara	
Više od 70,000 dinara	

U slučaju da nekoliko članova doaćinstva zarađuje, molimo Vas da saberete ove iznose

Koji od navedenih spadaju u Vaše glavne kategorije torškova, ili navedite raspon iznosa (od – do)	
Hrana i bezalkoholna pića	
Troškovi vezani za održavanje domaćinstva (kirija, voda, struja, gas, gorivo i dr.)	
Hrana	
Nameštaj, aprati za domaćinstvo, redovno održavanje kuće	
Zdravstvene potrebe	
Obrazovanje	
Odmor i rekreacija	

Štiklirajte odgovarajući kvadratić

7.2. Kako ocenjujete zadovoljstvo Vašom ekonomskom situacijom?

Veoma zadovoljavajuća	
Zadovoljavajuća	
Ni zadovoljavajuća ni nezadovoljavajuća	
Nezadovoljavajuća	

Veoma nezadovoljavajuća	
-------------------------	--

Štiklirajte odgovarajući kvadratić

Da li postoji nešto što želite da dodate? -----

HVALA!

Annex 4 –Socioekonomiske karakteristike

Note: Full data with compensation amounts is provided in separate excel sheet

Žalbeni mehanizam za projekte regulacija reka Jošanice, Trnavice i Raške
Av gust 2023
Poštovani sugrađani,

Radi još bolje saradnje sa lokalnom zajednicom tokom realizacije Projekta korićenja reka Jošanice, Trnavice i Raške u Novom Pazaru, uspostavljen je žalbeni mehanizam radi evidentiranja i efikasnog rešavanja problema i poteškoće sa kojima se građani mogu suočiti tokom građevinskih radova na realizaciji ovog Projekta.

Korišćenjem Žalbenog mehanizma građani će biti u mogućnosti da brže i efikasnije zaštite svoja prava i interese ali i da dobiju dodatne informacije o samim radovima. Žalbe koje spadaju u nadležnosti ovog tela odnose se na štetne uticaje do kojih može doći tokom izvođenja radova (prašina, buka, štete na zasadima i objektima, odlaganje materijala na delovima neekspropisanih parcela, nepropisna vožnja teretnih vozila i građevinske mehanizacije i druga nepropisna postupanja izvođača i podizvođača radova i sl.) kao i pojedina pitanja vezana za eksproprijaciju.

Informacije o projektu biće redovno saopštavani a nakon početka izvođenja radova mogu se naći i na zvaničnoj internet stranici Grada Novog Pazara i na oglasnoj tabli u prostorijama Gradske uprave. Svaka podneta žalba odnosno predstavka biće bez odlaganja evidentirana u Centralnom registru žalbi za Grad Novi Pazar pod jedinstvenim brojem. Nakon toga, navodi žalbe ili predstavke biće ispitani, a po potrebi se od podnosioca mogu zatražiti i dodatne informacije ukoliko Komisija oceni da je to od značaja za postupanje po žalbi. Komisija će odluku doneti u roku od 7 radnih dana, odnosno 15 radnih dana u složenijim slučajevima, uz konsultacije sa podnosiocem žalbe kako bi predložila predloženi način rešavanja i procenila da li se time na zadovoljavajući način otklanja problem.

Žalbenu komisiju formiralo je Gradsko veće Novog Pazara i možete joj se obratiti pisanim putem dostavom žalbe/predstavke na sledeću adresu koristeći formular za žalbe koji se nalazi u nastavku ovog obaveštenja

Žalbena komisija projekta korićenja reka Jošanice, Raške i Trnavice
Ime i prezime službenika zaduženog za admistriranje predstavki pristiglih Žalbenoj komisije
Esad Mahmutović

Adresa Stevana Nemanje br. 2

36300 Novi Pazar

Broj telefona: 064/890-7338

E-mail adresa: esad.mahmutovic@novipazar.org.rs

Srdačan pozdrav,

Žalbena komisija

U Novom Pazaru 24.08.2023. godine

Podaci o podnosiocu žalbe

Žalbu možete podneti i bez navođenja svojih ličnih podataka ili možete zatražiti da se vaši podaci bez vaše saglasnosti ne mogu saopštavati trećim licima čak ni za potrebe postupanja po žalbi. U slučaju da želite da ostanete anonimni o rešenju slučaja možete se informisati putem zvanične internet stranice Grada Novog Pazara www.novipazar.rs

Ime _____

Prezime _____

Želim da moja žalba ostane anonimna

Pol podnosioca žalbe (popunjavanje ovog polja nije obavezno) Muški Ženski

Zahtevam da se moj identitet bez moje saglasnosti ne otkriva trećim licima.

Naznačite na koji način želite da budete kontaktirani (e-mejlom, telefonom, redovnom poštom).

Redovnom poštom na sledeću adresu (molimo upišite adresu)

_____

Telefonom: _____;

Putem elektronske pošte na sledeću adresu: _____

Pratiću internet stranicu Grada Novog Pazara i želim da ostanem anonimn

Jezik za komunikaciju Srpski Drugi (navesti koji) _____

Opis događaja/problema/razloga podnošenja prijave (Šta se dogodilo? Gde? Kome se dogodilo? Šta je posledica događaja? Datum kada se događaj desio)

Da li je ovo prvi ovakav slučaj (navesti detalje)

_____

Da li se ovaka slučaj dogodio i ranije i koliko puta

_____

Da li razlog za žalbu i dalje traje?

_____

Koji je, po vašem mišljenju, najbolji način da se reši ovaj problem?

_____

_____

_____

_____

Potpis (u slučajevima anonimne žalbe nije potreban): _____

Datum podnošenja: _____

Popunjen obrazac poslati na adresu:

Grad Novi Pazar

Za Žalbenu komisiju projekta korićenja reka Jošanice, Raške i Trnavice

Stevana Nemanje br. 2

36300 Novi Pazar

ŽALBENI FORMULAR –	
PODACI O PODNOSIOCU ŽALBE	
Reference no.	
Puno ime i prezime Žalbu možete podneti i potpuno anonimno	Ime _____ Prezimee _____ ☐ Želim da ostenm anonimna ☐ Zahtevam da se moj idnetite ne otkriva trecim stranama bez moje saglasnosti
Podaci za kontakt : Molim vas označite kako želite da budete kontaktirani (poštom na kućnu adresu mail, telfonom, e-mail)	☐ Poštom : naznačiti adresu za prijem pošte: _____ ☐ Telefonom: _____ ☐ Elektronskom poštom _____ ☐ Ne želim da me kontaktirate i pratiću odluku o mojoj žalbi preko intenet stranice Novog Pazara
Zahtevani jezik za komunikaciju	☐ Srpski ☐ Bosanski ☐ Drugi, molimo vas naznačite
Opis žalbe	Šta se dogodilo i šzta su posledice koje želite da prijavite.
Datum kada se dogodio slučaj koji želite da prijavite	☐ Jednokratni događaj (datum _____) ☐ Dogodio se više puta (koliko puta? _____) ☐ Smetnje i dalje traju (trenutno sam osećam posledice događaja)
Kako vidite da bi se proble mogao rešiti?	
Potpis: _____ (Nije potreban u slučaju anonimnih prijava) Datum: _____	
Molimo vas posaljite obaj formaular na sledeću adresu : City of Novi Pazar To the attention of the Grievance Commission for the river training works (Trnavica) Stevana Nemanje br. 2 36300 Novi Pazar	

Annex 7 – Poziv na anketiranje

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Republička direkcija za vode i Grad Novi Pazar sprovode završne aktivnosti za projekte regulacije reka Jošanice, Raške i Trnavice u Novom Pazaru.

U okviru tih aktivnosti priprema se plan eksproprijacije i otkupa imovine za šta je potrebno da se sprovede anketa svih vlasnika i korisnika onih nepokretnosti čija se imovina ekspropriše a koja se nalazi na području projekta regulacije ovih reka.

Anketiranje će se obaviti u periodu od **14.08.2023** – **21.08.2023**. godine. Upitnici će biti dostavljeni na kućnu adresu vlasnika nepokretnosti čija se imovina ekspropriše.

Svrha ankete jeste prikupljanje podataka o socijalnim i ekonomskim karakteristikama domaćinstava koja se nalaze na potezu na kome će se izvoditi radovi na regulaciji reka.

Podaci prikupljeni ovom anketom služiće isključivo za potrebe izrade socio-ekonomske studije i procene uticaja koje projekat može da ima na lokalnu zajednicu. Studija je sastavni deo Akcionog Plana Raseljavanja čija izrada je u toku.

Svi podaci pribavljeni u toku anketiranja biće zaštićeni u skladu sa zakonom i neće biti dostupni trećim licima.

Učešće u anketi je dobrovoljno. Ukoliko ne želite da učestvujete u anketi molimo vas da na anketnom upitniku to naznačite i stavite svoj potpis.

Koristimo priliku da vas obavestimo da je Grad Novi Pazar zajedno sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede formirao posebnu komisiju za žalbe, koja će biti na raspolaganju svim građanima kako bi mogli da dostave primedbe, sugestije i pozitivna mišljenja, kao i da prijave eventualne poteškoće i štetu koja može da nastane kao posledica građevinskih radova kada oni budu otpočeli. Detaljna obaveštenja o formiranju i nadležnostima Žalbene komisije i načinu podnošenja predavki i dopisa biće istaknuti na oglasnoj tabli u prostorijama gradske uprave Novog Pazara. Predstavke i žalbe se mogu podnositi telefonskim putem, elektronskom poštom, poštom ili lično u gradskoj upravi Novog Pazara.

Unapred se zahvaljujemo na odvojenom vremenu i učešću u anketi.

Ukoliko imate dodatna pitanja ili su vam potrebne dodatne informacije molimo vas da kontaktirate kolege iz gradske uprave Novog Pazara putem broja telefona

U Novom Pazaru 14. avgusta 2023. godine

Republika Srbija
Grad Novi Pazar
Gradska uprava za izvorne i poverene poslove
Odeljenje za finansije
Broj: 60 /22
Datum:03.11.2022.g.

GRADSKOM PRAVOBRANILAŠTVU

PREDMET : Dostava podataka

Povodom dopisa (predmet br. 60/22) Odlukom o budžetu grada Novog Pazara za 2022 godinu planirana su sredstva za otkup zemljišta u okviru programske aktivnosti 0001, programa 15 na poziciji 33 ekonomske klasifikacije 541 u iznosu od 45.000.000,00 dinara.

ŠEF BUDŽETA
Senad Melajac

Annex 10– Poziv na javne konsultacije

U skladu sa standardom Svetske banke ESS5 and ESS10

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

Republička Direkcija za vode poziva

na

JAVNE KONSULTACIJE O

AKCIONOM PLANU RASELJVANJA

za potprojekat Zaštite Novog Pazara od poplava – reka Trnavica

u okviru Projekta Integrisanog upravljanja rekama Save i Drine (SDIP)

koji će se održati 10.11. u 14 časova (po lokalnom vremenu) u prostorijama Grada Novog Pazara.

Odštampane primerke dokumenta koji je prdmet konsultacija biće na raspolaganju na sledećim adresama:

- U prostorijama **Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Republička Direkcija za vode** Beograd, drugi sprat, radnim danima do 11:00 do 13:00 časova (po lokalnom vremenu), u periodu od 14 dana od dana javnog objavljivanja ovog poziva.
- U prostorijama Grada Novi Pazar, u toku radnog vremena,
- Na web sajtu **Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Republička Direkcija za vode:** www.rdvode.gov.rs
- Na web sajtu Opštine Novi Pazar: www.NoviPazar.org

Pitanja i primedbe vezane za navode predmetnog dokumenta, mogu se podneti u pisanoj formi na dole navedenu adresu, elektronskom poštom, kao i direktno u toku konsultacija.

Ako su Vam potrebne dodatne informacije, molimo Vas da se obratite na:

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

Republička Direkcija za vode

Bulevar Umetnosti 2

11070 Beograd

tel./faks: +381 11 / 2174158

E-mail: rdvpiu@yahoo.com

Na osnovu člana 46. i 47. Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik RS“, br. 129/07, 83/14 - dr. zakon, 101/16 - dr. zakon i 47/18), člana 66. tačka 21. Statuta grada Novog Pazara („Službeni list grada Novog Pazara“, broj 6/19) i člana 67. Poslovnika Gradskog veća grada Novog Pazara („Službeni list grada Novog Pazara“, broj 1/14, 5/14 i 8/16), Gradsko veće grada Novog Pazara, na sednici održanoj 27. januara 2023. godine, donosi

**REŠENJE
O FORMIRANJU ŽALBENE KOMISIJE**

I

Formira se Žalbena komisija, i u istu se imenuju:

- Esad Mahmutović, predsednik komisije,
- Milica Mančić, član,
- Nikola Milenković, član,
- Irma Binjoš Kučević.

II

Zadatak Komisije iz člana 1. Ovog Rešenja jeste da prima zahteve, molbe, predstavke građana i slično čije se nepokretnosti eksproprišu i žive u neposrednoj blizini reka na kojima će se izvoditi radovi i da, u saradnji sa nadležnim organima Grada, navedene zahteve građana reši u skladu sa zakonom.

III

Komisija se obavezuje da po obavljenom poslu podnese izveštaj Gradskom veću grada Novog Pazara.

IV

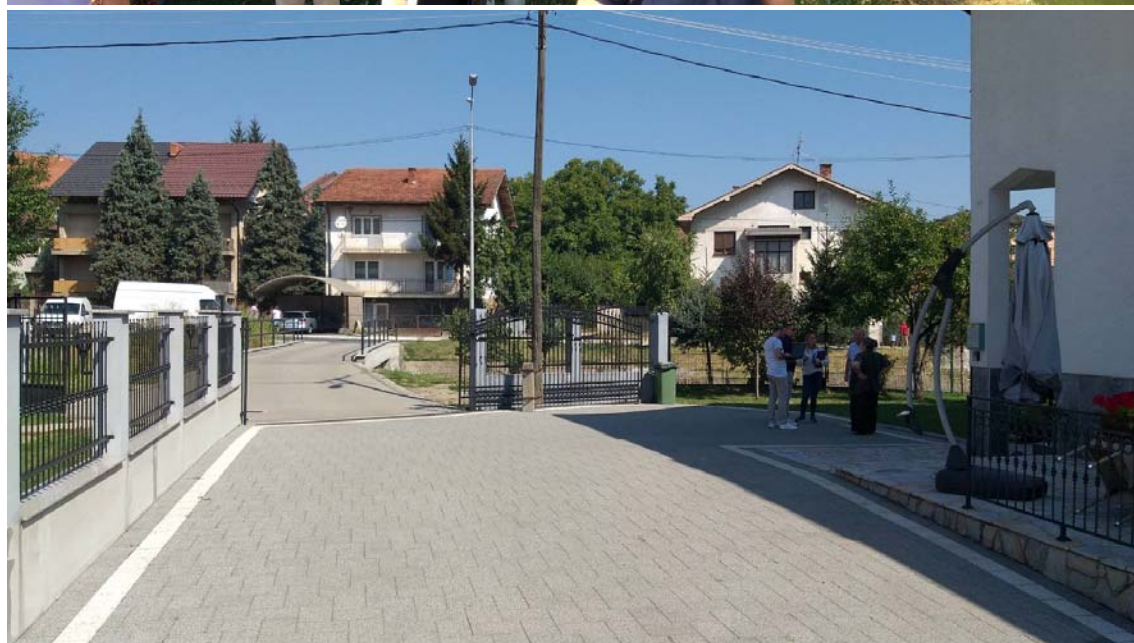
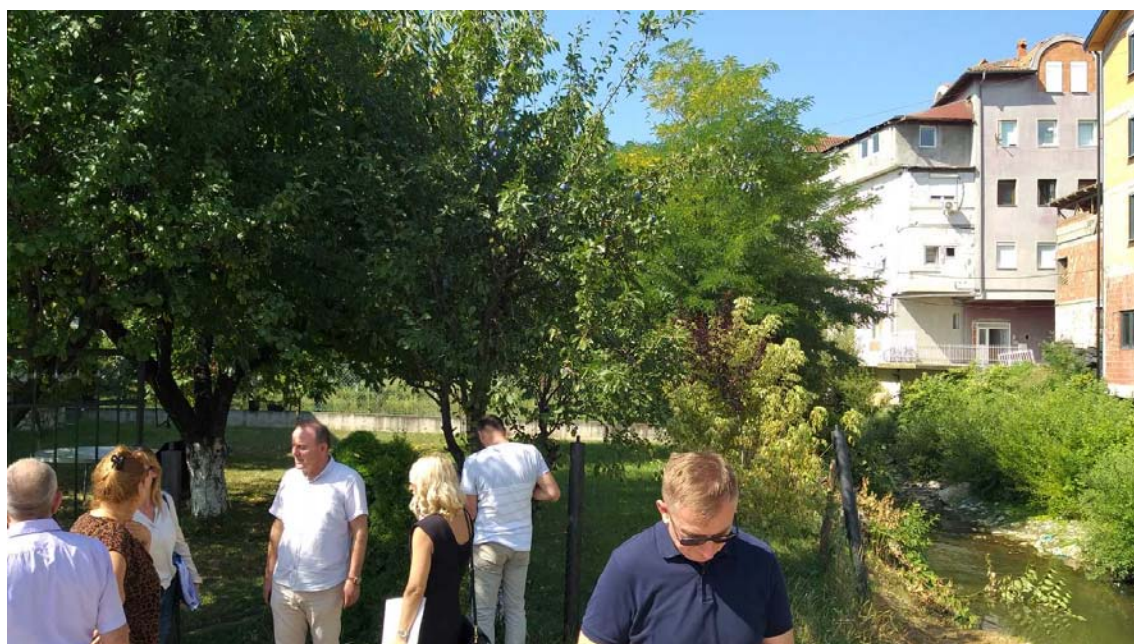
Ovo Rešenje stupa na snagu danom donošenja.

GRADSKO VEĆE GRADA NOVOG PAZARA

Broj: 02-19/23-1
U Novom Pazaru, 27. januara 2023. godine

ZAMENIK PREDSEDNIKA VEĆA
Vladimir Marinković

Annex 13– Fotografije sa censusa i socio-ekonomskih istraživanja

DRUŠTVO

0

Lepe vesti u Novom Pazaru: Korićenje tri reke do bezbednijih naselja

Predstavnici JVP "Srbijavode" i Svetske banke doneli su u Novi Pazar lepe vesti. Zvanično je najavljena realizacija projekta korićenja reka Raške, Trnavice i Jošanice, u dužini od 7.192 metra.

IZVOR: INDEKSONLINE.RS | SREDA, 9.11.2022. | 14:28 -> 15:30

👍 Svađa mi se 🐦 Telegram 🔄 Podeli

"Projekat je izuzetno značajan za grad, sve građane koji žive pored reka, a čija su domaćinstva u ranijem periodu bila izloženi riziku od poplava. Korićenjem tri reke svi će biti mnogo bezbedniji, jer je projektom predviđeno korićenje u naseljenim delovima", poručio je gradonačelnik Novog Pazara Nihat Biševac, prenosi portal [IndeksOnline.rs](https://www.indeksonline.rs).

Prema njegovim rečima, realizacija projekta predviđena je sa početkom nove građevinske sezone. O dinamici radova govorio je direktor JVP Goran Puzović.

Annex 15 – Slike sa javnih konsultacija o ESMP-u (spisak učesnika je izostavljen zbog zaštite podataka o ličnosti)

